

Verksamhetsberättelse och
hållbarhetsredovisning

2024

BYGGNADS

Innehåll

Prioriterade mål	3
Förbundsordförande	4

Det här har Byggnads uppnått under året

Kollektivavtalsbevakning	6
Granskning av branschen	8
Svensk Bygghälsan	10
Jämställdhet och mångfald	12
Medlemsutveckling och medlemskapet	14
Förtroendevalda i Byggnads	16
Bildning och organisering	18
Arbetsmiljö	20
Unga Byggare och Näta	22
Byggnads i politiken	24
Internationellt arbete	26
Målarna	28
Byggnads som arbetsgivare	30
Tidningen Byggnadsarbetaren	31
Din medlemsavgift	32

Hållbarhetsredovisning

Byggnads organisation

Byggnads demokratiska organisation	44
Förbundsstyrelsen	45
Byggnads regioner	46
Byggnads Väst	48

Våra ledord:

STARK STOLT TRYGG

Framsidesbilden visar
betongarbetarna Oliver Westling och
Hampus Lenngren som
gjuter betong en tidig morgon
i Stockholm.

Byggnads prioriterade mål 2024

Byggnads vision:

Med kunskap, yrkesstolthet och kamp står vi enade som en förebild för facklig organisering.

Målen beskriver hur vi ska arbeta långsiktigt och strategiskt med fyra övergripande utmaningar för att nå vårt långsiktiga mål: att stärka byggnadsarbetarna i arbetslivet och i livets olika skeenden. På följande sidor i verksamhetsberättelsen beskriver vi hur vi arbetat med respektive mål under året, vad vi uppnått och fortsatta utmaningar.

Byggnads fyra mål, antagna vid kongressen 2022:

En schysst byggbransch
sidorna 6-13.

Det ska vara ordning och reda på våra arbetsplatser. Alla ska känna sig välkomna och jämlika. Avtal och lagar ska följas och vi som arbetar ska få vår del av företagets vinster. Vi är trygga och säkra, även under utbildning och pension.

Starka medlemmar i en levande demokrati
sidorna 14-21.

Alla i branschen är med i Byggnads och som medlem känner du dig stark, stolt och trygg. Du kan enkelt påverka, få service och utbildning. Som fackligt förtroendevald har du kunskap, självständighet och uppbackning.

Ett närvarande fackförbund
sidorna 22-27.

Byggnads syns, hörs och är en pådrivande kraft i medlemmarnas vardag och i politiken.

Professionella och stöttande lagspelare
sidorna 28-30.

Hela Byggnads samverkar, har en stödjande attityd och ett positivt språk. Vi tar ansvar, är proaktiva och drar lärdom. Tydliga rutiner ger oss gemensamma och effektiva arbetssätt.

Byggnads i korthet

- ▶ Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Byggnads, är ett fackförbund för arbetstagare inom avtalsområdena bygg, måleri, VVS, kyl, glas, ventilation, plåt och maskinentreprenad.
- ▶ Byggnads är LO:s fjärde största förbund och bildades 1889.
- ▶ Förbundet har över 107 000 medlemmar inom ett 90-tal yrkeskategorier.
- ▶ Byggnads förtroendevalda har cirka 7 000 förtroendeuppdrag.
- ▶ Byggnads är organiserat i ett förbunds kontor och elva regioner, vilka i sin tur är indelade i 183 medlemskretsar. Alla medlemmar i förbundet ingår i någon medlemskrets.
- ▶ Byggnads uppgift är att organisera byggnadsarbetare och tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och i övrigt verka för en socialistisk samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati. Uppgiften utgår från den grundläggande synen om att alla lika värde och rätt.
- ▶ Byggnads arbetar aktivt och brett med utbildning, information och opinionsbildning.

Kampen för medlemmars rättigheter - viktigare än någonsin

2024 var minst sagt ett intensivt år. Konjunkturen fortsatte vara svår och många medlemmar drabbades när företag varslade om uppsägningar eller gick i konkurs. Det var också tuffare än vanligt för årets studenter att få lärlingsplatser. Byggnads roll som försvarare av kollektivavtalen och våra medlemmars rättigheter är därför viktigare än någonsin.

I februari samlade vi hundratals yrkesarbetare på Sergels torg för att demonstrera mot regeringens obefintliga bostadspolitik. Strax därefter lanserade Byggnads *Svensk Byggkontroll*, ett resultat av avtalsrörelsen 2023. Deras metod för att granska under-

leverantörer har redan gett både pengar till medlemmar och en viktig signal till branschen att det är svenska kollektivavtal som gäller i Sverige.

Med en hedrande andra plats till utnämningen *Svenska Jämställdhetspriset* och lanseringen av *Machoinde* visade vi under senvintern att jämställdhetsarbetet måste fortgå, även i tuffa tider.

Vi hälsar Målarna välkomna

I maj gick Målarna upp i Byggnads och vi fick över 12 000 nya entusiastiska medlemmar. Vi fick också fyra kollektivavtal att bevaka och en massa kunskap och nytänkande.

Byggnads fortsätter med detta sin resa mot ett synligare och mer tillgängligt fackförbund. Självbetjäningstjänsterna på webben och medlemsservicen via vårt medlemscenter blir allt viktigare för medlemmarna och ger fantastiska resultat.

Vi hade också en arbetsmiljövecka som slog alla rekord. Över 1 500 arbetsplatser kontrollerades och riskerna med vibrerande verktyg fick stor uppmärksamhet, både bland yrkesarbetande och i media.

Detta är bara ett axplock från året som gått. Ännu viktigare är att vi varje dag hjälpte och stöttade våra medlemmar i stort och smått. 1 580 gick vår fackliga grundutbildning *Påfarten* och våra fackligt förtroendevalda gjorde 14 102 arbetsplatsbesök. Lägg där till 1 658 nytecknade kollektivavtal, 8 637 hanterade arbetsrättsärenden, nästan 60 miljoner i skadestånd och hundratals miljoner i försäkringspengar till medlemmar.

Nu i november fick jag medlemmarnas förtroende att ta vid som förbundsordförande. Detta efter att Johan Lindholm, som första byggnadsarbetare någonsin, blivit vald till det allra finaste av fackliga uppdrag: LO-ordförande. Med ödmjukhet ser jag fram emot ett minst lika händelserikt 2025. En spännande avtalsrörelse står för dörren och ett minst lika viktigt arbete för att stärka och bilda våra medlemmar.

Och vi gör det tillsammans, starka, stolta och trygga!

Kim Söderström
Byggnads förbundsordförande

Byggnads höjdpunkter 2024

Svensk Byggkontroll:

Nytt kontrollsystem
för att stoppa arbets-
livskriminalitet.

Sidan 10

Demonstration:

Byggnads kämpar
för jobb och bostäder.
Sätter press på
politiken.

Sidan 26

Ny ledning:

Johan Lindholm
till LO, Emil Persson
och Kim Söderström
till Byggnads.

Sidan 45

Kollektivavtal för schyssta villkor

- ger rätt lön och arbetsvillkor

Den svenska modellen för avtalsteckning, med arbetsrättslig lagstiftning som ett generellt grundskydd och branschanpassade kollektivavtal, är viktig att värna om. Det säkerställer att alla företag följer samma regelverk och att alla byggnadsarbetare i Sverige får en bra lön och vettiga arbetsvillkor.

Byggnads regioner utvecklade under året nya rutiner för att arrangera möten med medlemmar samt för att genomföra en första avtalsrevision vid nytecknade av kollektivavtal. De nya rutinerna gör det enklare att inkludera medlemmar, öka kunskapen om

de anställdas rättigheter och öka företagets regelefterlevnad.

1 658

nytecknade kollektiv- och hängavtal i regionerna [2023: 1 715].

Område kopplat till Byggnads mål

Arbetare ska inte ställas mot arbetare. Alla som arbetar på svenska byggarbetsplatser ska följa samma villkor och avtal, som ska efterlevas och kontrolleras. Byggnads är en drivande kraft lokalt, nationellt och internationellt för att avtal och lagar alltid ska förbättras.

Löneinflytandet växlar upp

Byggnads sjösatte 2024 en samordnad lönestrategi och handlingsplan för en ökad inkludering för arbetslag och förtroendevalda. Syftet är att öka produktivitet och lönsamhet och genom detta ge medlemmar en möjlighet att påverka sin egen och sina kollegors löneutfall.

Nyckelorden är bildning, samordning och spridning av kunskap om Byggnads lönesystem och de möjligheter ackordsarbete erbjuder.

Två olika informationsmaterial togs fram under året:

- *Lilla löneskolan* – om Byggnads lönestrategi.
- *Höj din lön med ackordet!* – tre olika foldrar om att jobba på ackord.

Målnas ackordsprojekt integreras

Förbundets nya målmedlemmar drev ackordsprojekt för Sveriges måleriarbetare. Dessa lärdomar och material integreras nu i Byggnads lönestrategi och får ännu bättre spridning genom en större organisation med större personella resurser.

Omarbetade lagbasutbildningar

Byggnads arbetade om de centrala lagbasutbildningarna i syfte att höja kvaliteten och ge de fackligt förtroendevalda bättre förutsättningar som fackliga ledare i vardagen. Utbildningarna, var mycket uppskattade. De gav lagbasarna bra förutsättningar att axla en fullmakt för att hantera ackord, medbestämmande och en systematisk produktivitetsutveckling.

28

lagbasar gick en central lagbasutbildning under året [2023: 37].

Det här har Byggnads uppnått

1 658 nya kollektiv- och hängavtal tecknades under året.

En ny samordnad lönestrategi och handlingsplan rullades ut för att ge medlemmar bättre möjlighet att påverka sin lön.

Fortsatt utmaning

Den svenska modellen med arbetsrättslig lagstiftning och partsförhandlade kollektivavtal utmanas av sjunkande medlemsantal och lägre organisationsgrad.

Nästa års avtalsrörelse påbörjad

2025 års avtalsrörelse startade redan under 2024. I mars öppnades möjligheten för medlemmar och kretsar att skriva och lämna in avtalsmotioner. Motioner lämnades även in och diskuterades vid fem regionkonferenser och elva yrkesspecifika regionkonferenser. I november ställde sig Byggnads bakom LO-samordningen och lönekravet på 4,2 procent.

”Som förtroendevald är jag en av Byggnads vaktposter. Jag ser till att alla underentreprenörer som kommer hit har avtal. Om inte kontaktar jag Byggnads i regionen.”

Petter Risto
Anläggare och lagbas
Byggnads Norrbotten

BYGGNADS NORRBOTTEN

Satsning på avtalsbevakning

Att teckna och följa upp kollektivavtal är centralt för Byggnads. För att förhindra osund konkurrens och möjliggöra rättvisa villkor för alla som jobbar i Sverige, ska även utländska företag ha kollektivavtal. Byggnads Norrbotten har fem avtalstecknare. Tillsammans med elva ombudsmän och cirka 220 förtroendevalda följer de upp att avtal och andra arbetsrättsliga regler följs.

Regionen använder modellen 3K som innebär **KRAV** på viktig dokumentation inför avtalsteckning. **KONTROLL** av arbetsplatsen, en utökad avtalskontroll och en lönegranskning. **KONSEKVENSER** vid brott mot avtalen, bland annat i form av skadestånd och krav på rättelse. I arbetet samarbetar Byggnads Norrbotten även med Skatteverket, Arbetsmiljöverket och Migrationsverket.

”Vi förtroendevalda har ögon och öron på arbetsplatsen. Därför kan vi snabbt agera för en seriös bransch där alla kan komma hem hela och rena.”

Sara Boivie
VVS:are och fackligt förtroendevald
Byggnads Mälardalen

Foto: Terese Perman

BYGGNADS MÄLARDALEN Kamp på alla plan mot fusk och kriminalitet

Byggnads Mälardalen bedriver granskningsarbete genom att besöka arbetsplatser och samarbeta med förtroendevalda och medlemmarna på plats. De fackligt förtroendevalda får utbildning i att göra fördjupade kontroller, vilket förbättrat granskningsmöjligheterna. Allt fler fackligt förtroendevalda med fullmakt deltar i granskningsarbetet. När fel upptäcks tar regionen kontakt med företaget och ber om korrigering.

Korrigeras inte felen, kallas det till förhandling.

Parallellt informeras medlemmarna på arbetsplatsen om rättigheter och löneregler. Överenskommelser har även gjorts med lokala politiker, för att kommunen och regionen ska ställa krav på arbetsmiljö och avtalsefterlevnad vid upphandlingar av offentliga byggprojekt.

Stark och trygg på arbetsplatsen

– avtalsbevakning är ett lagarbete

Utan bevakning av avtalen på arbetsplatserna och en stark förhandlingsorganisation som arbetar tillsammans blir kollektivavtal och medlemmars avtalsvillkor bara tomma ord. Avtalsbevakning är ett lagarbete och relefterlevnad angår alla medlemmar och förtroendevalda.

Företag som bröt mot kollektivavtalen resulterade under året i nästan 60 miljoner i ersättningar till medlemmar.

Tre viktiga domar under året:

- Byggnads fick rätt i Arbetsdomstolen mot ett byggföretag som avlönade en byggnadsarbetare som städare. När han gick till facket blev han misshandlad och hotad. Medlemmen fick 300 000 kronor i utebliven lön.
- Arbetsgivarparten Byggföretagen stämde Byggnads gällande imple-

menteringen av de nya undantagsreglerna i LAS, men Arbetsdomstolen gav Byggnads rätt i tvisten.

- En medlem i Byggnads skadades i en trafikolycka 1988. Byggnads drev fallet till Högsta domstolen, som gav medlemmen rätt till en miljon kronor i retroaktiv livränta, pensionsinbetalningar och dröjsmålsränta från sitt försäkringsbolag.

Under året drev Byggnads flera ärenden mot företag som nekat medlemmar vab och föräldraledighet på ett diskriminerande sätt och i strid mot ett jämställt föräldraansvar.

Område kopplat till Byggnads mål

Arbetsplatserna ska vara trygga och säkra utan risk för liv och hälsa. Här kan man verka och må bra genom hela arbetslivet, från skola till ålderdom. Vi som arbetar i byggbranschen är stolta över att vara med och bygga det nya Sverige.

Twister och skadestånd

8 637 arbetsrättsärenden hanterades totalt, varav **5 877** rättstvister avseende brott i kollektivavtalen [2023: 8 344/4 263].

454 av ärendena hanterades på central nivå [2023: 327].

59,4 miljoner kronor betalades ut i ersättningar till medlemmar [2023: 57,3 milj].

16,5 miljoner kronor utmättes i skadestånd [2023: 29,9 milj].

Krav på AC i kranhytter

Byggnads uppmärksammade arbetsmiljön för byggbranschens kranförare och ställde krav på att samtliga kranar utrustas med AC. Varma sommardagar kan temperaturen stiga till +50 grader. Kampanjen fick bra genomslag och flera valde att engagera sig i Byggnads.

Det här har Byggnads uppnått

Brott mot kollektivavtalen resulterade efter förhandlingar i nästan 60 miljoner kronor i skadestånd och ersättningar.

Ökad kunskap i branschen och samhället om vibrationsskador genom 1 575 riktade kontroller.

Fortsatt utmaning

Organiserat fusk och arbetslivs-kriminalitet är fortsatt stora hot.

Arbetsmiljövecka 43 – tema vibrationer

Inför årets arbetsmiljövecka, med vibrationer som tema, utbildades cirka 100 handledare och över 3 000 skyddsombud bjöds in till utbildning i sina respektive regioner. Utbildningsfilmer togs fram i samarbete med Prevent och Maskinentreprenörerna.

Vibrationsskador är de arbetsskador bland byggnadsarbetare som oftast godkänns av Försäkringskassan. Trots det är mörkertalet stort. Byggnads medlemsenkät visar att 73 procent av medlemmarna känner symptom som

kan kopplas till vibrationsskador. Av dem som genomgått medicinsk kontroll, kunde det konstateras i 50 procent av fallen.

Brister i arbetsgivarens arbete för att förebygga vibrationsskador upptäcktes i princip vid samtliga kontroller i form av: Brister i utbildning och instruktioner, riskbedömningar samt genomförande av medicinska kontroller.

1 575

kontroller genomfördes av Byggnads skyddsombud under v 43 [2023: 1 305].

Ökande antal konkurser och löneindrivningar

Antal konkurser fortsätter att öka i byggbranschen och så även antalet ärenden med obetalda löner.

Byggnads regioner och förbunds-kontoret arbetade dagligen med att hjälpa medlemmar med utebliven lön

i kontakter med konkursförvaltare. Antalet tvister mot staten i frågor om lönegaranti fortsätter dock ligga på en jämn nivå med tidigare år.

1 651

konkurser i byggbranschen [2023: 1 322].

Svensk Bygghkontroll mot fusket

- nytt branschtäckande kontrollsystem

Svensk Bygghkontroll är en särskild enhet inom Bygghnads som arbetar med ett branschtäckande kontrollsystem för att stoppa fusk och arbetslivskriminalitet i bygg- och anläggningsbranschen. Kontrollerna fungerar också som ett stöd för företag som vill göra rätt.

Enheten arbetar specifikt med att kontrollera att företag betalar ut rätt löner och ersättningar. De som gör kontrollerna har specialutbildning för uppdraget. Flera utbildningar genomfördes under året och många fackligt förtroendevalda på större företag arbetar nu enligt modellen.

Verksamheten startade upp i januari och utvecklade under året olika system och metoder för att på ett systematiskt

sätt hitta de företag som inte gör rätt för sig. När felaktigheter hittas kräver Bygghnads rättelse, det vill säga retroaktiv utbetalning av rätt lön och ersättning. Om företagen inte gör det, går ärendet vidare till tvisteförhandling där företaget riskerar att få betala skadestånd för kollektivavtalsbrott.

Område kopplat till Bygghnads mål

En nyckel till sund konkurrens och trygg arbetsmiljö grundar sig i att avtalen efterlevs. Huvudentreprenören har ett starkt ansvar. Kostnaden för granskningen tas av produktionen och det finns möjlighet till skadestånd.

Resultat 2024

103

påbörjade granskningar.

46

specialutbildade ombudsmän.

17

specialutbildade förtroendevalda.

14,2

miljoner kronor i skadestånd. De vanligaste felen var arbetstid, traktamente och helglön.

Kontrollfunktion syns

Flera aktiviteter genomfördes för att berätta om Svensk Bygghkontroll och låta verksamheten bli känd:

- ▶ Seminarium och monter på *Construction summit* där många av byggbranschens nyckelspelare deltog.
- ▶ Deltagande i LO:s arbetsgrupp mot arbetslivskriminalitet.
- ▶ Olika träffar på företag där medlemmar och förtroendevalda i Bygghnads deltog.

Svensk Bygghkontroll uppmärksammades också av pressen, och dess roll för att skydda arbetstagares rättigheter beskrivs i OECD:s rapport *Global deal flagship report 2024*.

Vanligaste fusken

Under verksamhetens första år påbörjades över hundra granskningar. De vanligaste felaktigheterna rörde:

Arbetstid: Till exempel otillåtet uttag av övertid, brott mot vecko- och dygnsvila eller ingen ob- och övertidsersättning. Av 67 företag, utvalda för granskning, hittades fel hos 82 procent.

A1-intyg: Regler om i vilket land arbetstagaren ska betala sina sociala avgifter missbrukas genom bland annat brevlådeföretag eller falska intyg. Av 41 företag, utvalda för granskning, hittades fel hos 44 procent.

Traktamenten: Felaktig eller ingen utbetalning. Av 54 företag, utvalda för granskning, hittades fel hos 76 procent.

Helglön: Utebliven helglöneersättning. Av 67 företag, utvalda för granskning, hittades fel hos 79 procent.

Det här har Bygghnads uppnått

Svensk Bygghkontroll blev ett begrepp i branschen under året.

Stora summor i obetalda löner och ersättningar betalades ut till anställda i branschen.

Fortsatt utmaning

Brister i regelverken gör att företag försätter sig i konkurs vid granskning, för att sedan starta nytt bolag som fortsätter fuskandet.

Exempel på resultat av Svensk Bygghkontroll

- ▶ Efter granskning av underentreprenör verksam på två av Skanskas arbetsplatser i Skåne fick de anställda dela på nästan 4 miljoner kronor.
- ▶ En svensk filial till ett polskt byggställningsföretag, fick betala ut 1 290 000 kronor för övertidsersättning och 9 miljoner kronor i semesterersättning till de anställda.
- ▶ Efter granskning av Bygghnads Öst kallades företaget med verksamhet i flera delar av landet till förhandling. De fick betala 1 miljon kronor i skadestånd till Bygghnads samt 106 000 kronor i ersättning till en medlem för felaktigt utbetalda löner och traktamenten.

”Jag tror att alla seriösa bolag vill att deras underentreprenörer ska följa ingångna avtal. Vårt arbetssätt är effektivt och ger resultat.”

Emil Persson
Byggnads avtalssekreterare

BYGGNADS SKÅNE

Förtroendevalda upptäckte fel för miljontals kronor

Svensk Bygghetelse består av utredare, ombudsmän och förtroendevalda som arbetar med att kontrollera att företag med kollektivavtal betalar rätt löner och ersättningar. I ett fall fann förtroendevalda på Skanska i Skåne felaktigheter gällande en underentreprenör som var verksam på Skanskas arbetsplats vid sjukhusområdet i Malmö och bostadsprojektet Fastighetsboken i Lund. De anställda på företaget hade varken fått rätt övertidsersättning, arbetstidsförkortning, ersättning för helgarbete eller semesterersättning. Efter att felet upptäcktes gavs bolaget möjlighet till rättelse, vilket resulterade i att de anställda vid företaget LC Baltic SIA fick dela på nästan 4 miljoner kronor. Ett typexempel på hur arbetet i Svensk Bygghetelse ska gå till.

Bygghuset på bilden är ett av dem som Byggnads har stämt under året, i kampen mot fusk och dumpade villkor.

”Mentorprogrammet är viktigt för våra kvinnliga kollegor. För att öka tryggheten, men även för att öka kunskapen om vad kollektivavtalet säger om våra rättigheter och skyldigheter.”

Moa Orre
Betongarbetare
Byggnads Öst

BYGGNADS ÖST

Projekt för jämställdhet

Byggnads Öst påbörjade under året ett projekt med syfte att öka kunskapen kring jämställdhet och diskrimineringslagen. Fokus för projektet är utbildning av förtroendevalda och att arbeta aktivt med dessa frågor på byggprogrammen. Regionen har uppmärksammat att machokultur blir allt vanligare på skolorna.

Tillsammans med IF Metall och Byrån mot diskriminering i Östergötland beviljades Byggnads Öst medel för riktade utbildningssatsningar mot både lärare och elever. Bland annat startade projektet ett mentorprogram för kvinnor. Det möjliggör för yrkeskvinnor att berätta om hur det är att jobba i en mansdominerad bransch. De kan även dela verktyg för hur fördomar kan motverkas.

Fler kvinnor på ledande positioner

– andelen kvinnor i Byggnads ökar

Under det gångna året gjordes flera framsteg i Byggnads arbete för jämställdhet, bland annat genom Målarnas uppgång i Byggnads. Framstegen är viktiga, men arbetet för jämställdhet är en långsiktig process som kräver fortsatt engagemang och konkreta åtgärder.

Flera kvinnor tog också plats på ledande positioner. Bland annat blev Josefin Olsson vald till avtalsansvarig i Byggnads Öst och i GävleDala tog Lotta Jepsen Sjölander över som tillförordnad regionordförande.

Byggnads var under året aktivt engagerad i att främja jämställdhet inom branschen genom samarbete och deltagande i olika initiativ.

På Jämställhetsforum i Karlstad medverkade Byggnads i en monter. Byggnads blev där nominerad till Svenska Jämställhetspriset och nådde en hedrande andraplats.

På Nordsjömässan i mars deltog Byggnads i en paneldebatt om hur machokulturen påverkar arbetsmiljön och jämställdheten i branschen.

Område kopplat till Byggnads mål

Tillsammans med arbetsgivare och beställare tar Byggnads ansvar för att fler arbetar och stannar kvar i byggbranschen. Det råder nolltolerans mot mobbing och sexuella trakasserier. Alla byggnadsarbetare syns, värnas och lyssnas på. Laganda, jämlikhet och kamratskap är starkt.

3,6 %

kvinnliga medlemmar (2023: 2,5 %).

3 921

kvinnliga medlemmar (2023: 2 457).

18

kvinnliga ombudsmän (2023: 15).

239

kvinnor med fackligt uppdrag (2023: 145).

Kortare arbetstid för att kombinera jobb och familj

Frågan om kortare arbetstid seglade under året upp som en het politisk fråga. Under våren gjorde Byggnads och Novus därför en undersökning bland landets byggnadsarbetare. Undersökningen visade att:

- Nära 90 procent av byggnadsmedlemmarna är positiva till att korta arbetstiden.
- 67 procent anser att en heltidstjänst borde vara 35 timmar eller kortare.
- Om arbetstiden skulle förkortas skulle 78 procent lägga tiden på familj och vänner och 65 procent skulle använda tiden till återhämtning och att ta hand om sin hälsa.

Machointex för hela byggbranschen

För första gången presenterade Byggnads tillsammans med Byggecheferna Machointex för hela byggbranschen.

Rapporten visade att:

- Drygt 7 av 10 anser att det dras diskriminerande skämt på jobbet.
- Kvinnor och yngre uppfattar i högre utsträckning att det finns machokultur.
- Yrkesarbetare uppfattar mer machokultur än chefer och ledare.

Information och utbildning på flera språk

Ett viktigt arbetssätt för att öka mångfalden i Byggnads är att få fler utländska byggnadsarbetare att bli medlemmar och känna till sina rättigheter. Ett exempel är i Byggnads Stockholm-Gotland som anställt personer som pratar spanska, polska och ryska. De besöker arbetsplatserna för att ge stöd, informera om rättigheter och svara på frågor. De håller också utbildningar på spanska, polska och engelska.

Det här har Byggnads uppnått

Andelen kvinnliga medlemmar, ombudsmän och fackligt förtroendevalda är högre än något annat år.

Byggnads blev nominerad till Svenska Jämställhetspriset vid årets Jämställhetsforum och tilldelades en hedrande andraplats.

Fortsatt utmaning

Byggbranschen har kommit en bit på väg bort från den machokultur som präglar den. Men fortfarande finns den negativa kulturen kvar, där diskriminerande skämt är det vanligaste uttrycket.

Svag konjunktur i byggsektorn

- ger avtryck i medlemsstatistiken

Byggnads medlemsutveckling fortsatte nedåt i takt med att konjunkturen i byggsektorn försvagades. Hög inflation och räntehöjningar från året innan spillde över på 2024 och byggandet av bostäder återhämtade sig inte under året.

Konkurser och uppsägningar fortsatte att sätta käppar i hjulet för Byggnads att organisera medlemmar. I maj fick dock Byggnads ett välbehövligt medlemstillskott när Målarnas 12 444 medlemmar gick in i Byggnads. Målarnas uppgång var under resten av året en tydlig och positiv kraft både i förbundet och i regionerna. Byggnads deltog i Målarnas sista medlemsvecka där förtroendevalda och ombudsmän besökte arbetsplatser för att organisera och rekrytera medlemmar.

Under året upprätthöll Byggnads en hög närvaro på arbetsplatserna. Det är också tack vare goda resultat från

möten med yrkes elever på skolorna, som de vikande medlemssiffrorna lyckades stävjas under årets sista kvartal. Trots detta fortsatte Byggnads medlemscenter att utveckla ytterligare metoder för att möta servicebehoven.

107 272

medlemmar 2024 [2023: 99 600].

14 102

arbetsplatsbesök [2023: 18 267].

4 649

nya elevmedlemmar [2023: 2 577].

Område kopplat till Byggnads mål

Medlemskapet i Byggnads ska vara relevant och attraktivt och organisationsgraden minst 80 procent av byggnadsarbetarna. Förmåner, service, kurser och utbildningar ska finnas lättillgängliga för medlemmen. Fler kan delta i aktiviteter då digitala alternativ finns.

Byggnadsarbetare fick rätt i HD – får en miljon kronor i retroaktiv livränta

En lång kamp för rättvisa nådde sin kulmen för en medlem som skadades i en trafikolycka 1988. Ersättningen från försäkringsbolaget visade sig inte ha följt löneutvecklingen. Bolaget nekade ändå utbetalning med hänvisning till preskriptionstiden. Med hjälp av Byggnads drevs fallet till Högsta domstolen och medlemmen fick 1 miljon kronor i livränta.

Nu väntas domen bli vägledande för andra liknande fall där försäkringsstagare och skadade begär omprövning.

564 nya medlemmar tillkom via annonser på TikTok, Facebook, Instagram och Youtube.

Nya digitala lösningar

Under 2024 kombinerade Byggnads medlemscenter traditionell facklig rådgivning med avancerade digitala lösningar för att möta medlemmarnas förväntningar på tillgänglighet. Generativ AI förstärkte text- och talbaserad kommunikation för att möjliggöra personligt anpassade tjänster dygnet runt. En ny lösning för mobilt BankID säkerställde också en enkel och trygg kontaktväg.

Kompetensutveckling

Under året fortsatte Byggnads medlemscenter att satsa på kompetensutveckling för rådgivarna. Det resulterade i förbättrade samtal och starkare relationer med medlemmarna.

Genom att följa upp obetalda medlemsavgifter, kontakta nyblivna studenter och intresserade personer bidrog centret till en fortsatt hög organisationsgrad, stärkta relationer och ökat engagemang hos medlemmarna.

Ökad kunskap om försäkringsskyddet

Under 2024 beslutades att Byggnads ska öka kunskapen om det försäkringsskydd som medlemmarna har i medlemskapet och kollektivavtalen. Fler anställda och förtroendevalda ska ha kunskap om försäkringsskyddet och kunna stötta och informera medlemmar i försäkringsfrågor.

20 293

försäkringssamtal med medlemmar.

Det här har Byggnads uppnått

Målareförbundets uppgång i Byggnads bidrog med positiv kraft och nya medlemmar.

Byggnads ökade sin närvaro på byggarbetsplatserna under året.

Fortsatt utmaning

Byggbranschens konjunktürkänslighet, med ökad arbetslöshet, försvårar arbetet med att organisera minst 80 % av byggnadsarbetarna i Sverige.

”Jag skulle ha lyssnat på kroppen tidigare, nu får jag lära mig leva med smärtorna. Jag är tacksam för hjälpen jag fått. Vänta inte för länge med att söka hjälp.”

Conny Wallin
Snickare och betongarbetare
Byggnads Västerbotten

BYGGNADS VÄSTERBOTTEN

Försäkringshjälp från Byggnads förändrade allt

Byggnads hjälper medlemmar med handläggning och bedömning av rätt till ersättning från olika medlemsförsäkringar. Ett exempel är snickaren och betongarbetaren Conny Wallin. Hans arbete med vibrerande verktyg gav honom symtom med domningar och värk i händerna, symtom som förvärrades under åren och innebar att han inte längre kunde utföra sina arbetsuppgifter. Med hjälp av Byggnads Västerbotten, fick Conny hjälp att driva sitt ärende gentemot Försäkringskassan och företagshälsovården.

Efter många turer godkände Försäkringskassan under året Connys problem som arbetssjukdom. Även en ansökan om sjukersättning godkändes. En utredning genom Afa Försäkring pågår om eventuell ersättning för ytterligare inkomstförlust.

”Fördjupningsutbildningarna är ett fantastiskt forum för mer kunskap om våra kollektivavtal och för att dela kunskap med andra förtroendevalda. Framför allt får jag ”fackligt bränsle” i mitt uppdrag.”

Mikael Lindfors
Fackligt förtroendevald
Byggnads MellanNorrland

BYGGNADS MELLANNORRLAND

Träffar stärker förtroendevaldas roll

Byggnads MellanNorrland har under flera år haft två årliga regionala förtroendevaldaträffar som kallas *Fördjupningsutbildning*. Syftet med träffarna är att informera förtroendevalda om aktuella avtalsfrågor och avtalsförändringar. De förtroendevalda har en nyckelroll i att försvara medlemmarnas rättigheter, säkerställa bra arbetsvillkor samt skapa ett hållbart och rättvist arbetsliv. Träffarna är därför viktiga för att kunna utveckla företagen och byggbranschen i rätt riktning. En stående punkt är att diskutera hur *Utvecklingsavtalet* kan ge medlemmarna mer inflytande på företagen. Förtroendevaldaträffarna har bra uppslutning och ökar engagemanget hos de förtroendevalda och stärker dem i sin roll.

Fler fackliga arbetsplatsmöten

– Byggnads stärks upp genom UVA

De förtroendevalda är grundstommen för arbetet med organisering på arbetsplatsen. De representerar Byggnads. Att stötta, utbilda och utveckla de fackligt förtroendevalda tillhör de viktigaste uppgifterna för Byggnads som organisation.

De förtroendevalda är nyckelpersoner för att få fler medlemmar medvetna om hur de kan vara med och påverka sin vardag och vilket syfte medlemskapet har. För att våra medlemmar ska känna att de har en tydlig identitet och koppling till Byggnads

behövs ett mer arbetsplatsnära arbete. Under 2024 fortsatte satsningen på en ökad facklig närvaro på arbetsplatserna. Bland annat ökade antalet genomförda UVA-möten, det vill säga facklig information på betald arbetstid.

6 775

förtroendevalda totalt
[2023: 6 441].

1 070

genomförda UVA-möten
[2023: 1 165].

Nya utbildningar för fackligt förtroendevalda

Ett nytt utbildningsmaterial, som arbetades fram under 2023, lanserades under året. Totalt utbildades 6 211 fackligt förtroendevalda under året. Deltagande i de olika utbildningarna fördelade sig enligt sammanställningen nedan:

Antal deltagande i utbildningar för fackligt förtroendevalda

- 2 505** Skyddsombudsutbildning [2023: 2 492].
- 198** Lagbasutbildning [2023: 231].
- 561** MB-utbildning [2023: 717].
- 2 947** FFV-grundutbildning [2023: 515].

Under året uppdaterades både FFV- och MB-utbildningen.

Nya fullmaktstagare stärker organisationen

Arbetet med fullmakter fortsatte vara viktigt för att tillvarata de förtroendevaldas kompetens. Under 2024 utsågs 25 nya fullmaktstagare, många av dem för flera avtalsområden.

803

fullmakter totalt [2023: 754].

Stark ökning av antalet försäkringsinformatörer

Det långsiktiga arbetet för att öka antalet försäkringsinformatörer på arbetsplatserna fortsatte under året. Två särskilda projekt genomfördes. Det ena syftade till att integrera informatörer från Mälarna och det andra till att få nuvarande informatörer mer aktiva. Under projekten rekryterades även nya. Antalet försäkringsinformatörer ökade med nästan 38 procent.

252

försäkringsinformatörer [2023: 183].

Område kopplat till Byggnads mål

Byggnads arbetar för ett ökat demokratiskt inflytande på arbetsplatserna. Genom våra fackligt förtroendevalda och medlemmar stärker vi vår position på varje arbetsplats. De fackligt förtroendevalda är en självklar del i Byggnads organisation och identitet. De är också den naturliga kanalen för information.

Nya regler från Arbetsmiljöverket

Från första januari 2025 gäller nya föreskrifter om projektering och bygg-arbetsmiljösamordning inom bygg och anläggning. Regeländringarna kommer att innebära förändringar i arbetet som skyddsombud, bland annat i samarbetet med BAS-U. Byggnads tog, tillsammans med Arbetsmiljöverket, fram en digital utbildning för att guida skyddsombuden i vad förändringarna innebär.

Det här har Byggnads uppnått

Under året ökade antalet deltagare som genomförde *Grundutbildning för fackligt förtroendevalda*. +

Antalet försäkringsinformatörer ökade stort. Tillsammans genomförde de över 20 000 försäkringsinformationer. +

Antalet fullmaktstagare bland de fackligt förtroendevalda ökade. +

Fortsatt utmaning

Lågkonjunkturen försämrar möjligheten att bygga fackliga organisationer på företagen, då personalen minskas. -

Utbildning stärker organiseringen

- stort intresse för Byggnads kurser

Utbildning är en viktig förutsättning för att stärka organiseringen av Byggnads medlemmar. Bildningsverksamheten omfattar breda grundutbildningar för alla medlemmar såväl som funktions- och spetsutbildningar för Byggnads förtroendevalda. Båda delarna behövs för en välorganiserad medlemskår. Intresset för utbildningarna var stort. Till exempel hade *Vägen framåt* fler anmälningar än platser.

En viktig utgångspunkt för Byggnads utbildningar är en positiv kunskaps-syn. Den utgår från att alla människor har förmåga att ta till sig nya kunskaper även på avancerad nivå, bara de får tillgång till nya tankar och praktiska utmaningar. En av de viktigaste med-

lemsutbildningarna är *Påfarten*. Under en dag får deltagarna lära sig om Byggnads fackliga arbete samt om olika rättigheter och skyldigheter på jobbet.

1 580

deltog totalt på 130 genomförda Påfarten [2023: 1 804/134].

Vägen framåt – ökad ideologisk förståelse

Under tre dagar får deltagarna gå en idépolitisk utbildning. Utbildningen ger medlemmar kunskap om facklig ideologi, samhällspolitiska idéer samt ger verktyg för att kunna orientera sig i samhällsdebatten och debattera fackliga och politiska frågor. Utbildningen erbjuds även deltagare från andra LO-förbund, varifrån 144 deltog.

407

deltog från Byggnads på 27 genomförda Vägen framåt [2023: 238/14].

Det här har Byggnads uppnått

Byggnads organiseringsmetod började anpassas till arbetsplatsorganisationen.

Stort intresse för Byggnads medlemsutbildningar.

Fortsatt utmaning

Ökningen av företag med tillfälliga anställda och långa kedjor av underleverantörer hotar organisering och bildning.

Område kopplat till Byggnads mål

Att aktivt bilda medlemmarna gagnar både individen och Byggnads. Medlemmarna bildas med ideologi och sakkunskap vilket stärker dem som företrädare på byggarbetsplatserna. Byggnadsarbetare på kollektivavtalsbundna företag har möjlighet att utbilda sig med bibehållen lön.

Grupparbete med MB på Rönneberga.

Makthantverket – facklig-politiskt engagemang behövs

Makthantverket är en påbyggnad till Vägen framåt. Deltagarna arbetar under fyra dagar med att underbygga fackliga och politiska krav. De får även vidareutveckla den teoretiska förståelsen för arbetarrörelsens strategiska avväganden och historia. Målet är att deltagarna efter utbildningen förbättrat sina förutsättningar till ett ökat fackligt och politiskt deltagande och engagemang. Utbildningen erbjuds även deltagare från andra LO-förbund.

51

deltog från Byggnads på två genomförda Makthantverket [2023: 11/25].
8 deltog från andra LO-förbund.

Viktiga utbildningar för fackligt förtroendevalda

- ▶ Grundutbildningar för fackligt förtroendevalda.
- ▶ Grundutbildning samt påbyggnadsutbildning för skyddsombud.
- ▶ Utbildningar för försäkringsinformatörer, lagbasar, MB-ledamöter.

Ett organiserat bygge

Under året påbörjades anpassningen av Byggnads organisationsmetoder (BOM), till arbetsplatsorganisationen. Fokus för arbetet är att ge förutsättningar till förtroendevalda att arbeta mer organiserande. Bland annat genom metoden *Ett organiserat bygge*, där stöd ges för samverkan mellan olika yrkesgrupper inom Byggnads och andra förbund på arbetsplatsen. Målet är att stärka Byggnads medlemmar och organisera byggnadsarbetare som tidigare varit svåra att nå.

BLI FACKLIGT MEDVETEN! PÅFARTEN

”Påfarten handlar lika mycket om vår historia som vår framtid. Som handledare behöver jag väcka folks förståelse för vad facket kan göra. Utbildning är verkligen viktigt.”

Fredrik Vålemar
Snickare, MB och Påfartenhandledare
Byggnads Örebro-Värmland

BYGGNADS ÖREBRO-VÄRMLAND

Facklig grundkurs på nytt sätt

Byggnads Örebro-Värmlands arbete med att få förtroendevalda på byggarbetsplatserna att hålla i *Påfarten* har gett resultat. Kranföraren Martin Bodén samt snickarna Fredrik Vålemar och Victoria Axelsson, planerar datum och håller i utbildningar. De rekryterar även deltagare till *Vägen framåt* tillsammans med regionens ansvarige ombudsman.

Det finns ett stort bildningsbehov hos Byggnads medlemmar. Hos många av dem som har gått *Påfarten* väcks ett intresse och de vill lära sig mer om Byggnads historia och vad Byggnads gör för byggnadsarbetare. Det är viktigt att nå ut till eleverna genom skolinformation och erbjuda *Påfarten*. Under höstlovet höll Byggnads Örebro-Värmland utbildningen för skolelever. I Örebro deltog 21 elever och i Karlstad deltog 26 elever.

”Om man ska få saker att hända måste man säga till själv. När något inte känns okej tar jag reda på vad som gäller i lagar och avtal och agerar sedan snabbt på egen hand.”

Ola Lawner
Årets skyddsombud
Byggnads Väst

BYGGNADS VÄST

Lyckad satsning på skyddsombud

Byggnads Väst gjorde under 2024 en storsatsning inför Arbetsmiljöverket, på temat vibrationer. Tack vare inbjudan via mejl och uppföljande telefonsamtal kom cirka 250 skyddsombud till regionens utbildningsdag inför veckan.

Det var mer än dubbelt så många som året innan. Resultatet under själva veckan slog också rekord med 218 genomförda kontroller, vilket var en bit över årets mål.

För att uppmärksamma skyddsombudens viktiga arbete utses Årets skyddsombud i Byggnads Väst. I år blev det Ola Lawner som arbetar som anläggare på HTE Produktion.

På Skyddsombudens dag bjöds Ola och hans arbetskamrater på tårta.

Målarnas skyddsombud utbildas

- god förutsättning för fortsatt verksamhet

2024 arbetade Byggnads intensivt mot prioriterade mål; att uppnå nollvision i olyckor, arbetsskador och arbetssjukdomar, både fysiska och psykiska. En annan viktig prioritering under året var att stärka skyddsombuden som dagligen arbetar aktivt för en bättre arbetsmiljö.

Byggnads initierade och deltog i flera olika initiativ inom arbetsmiljöområdet. Ett sådant var den utbildning *om hindrande av skyddsombud* som togs fram genom LO:s arbetsmiljöråd där Byggnads ingår. Utbildningen syftar till att ge ombudsmän bättre kunskap om och förutsättningar för vad som

utgör ett hinder för skyddsombud samt kunna föra vidare den kunskapen i sina respektive förbund. Insatsen stärker skyddsombuden i deras långtgående rättigheter att delta i all planering som påverkar arbetsmiljön. Från Byggnads deltog 22 ombudsmän i den nya utbildningen.

Område kopplat till Byggnads mål

Arbetsgivaren ser stora fördelar av att samarbeta med Byggnads för att tillsammans skapa en säker arbetsmiljö och trygg arbetsplats. Sammanfattningsvis arbetar Byggnads för ett ökat demokratiskt inflytande på arbetsplatserna och för att alla mår bra på jobbet.

Byggnads skyddsombudsorganisation

- 3 542** skyddsombud [2023: 3 151], varav **316** tillkom genom samgående med Målareförbundet.
- 116** regionala skyddsombud [RSO], varav **66** med utökad tillträdesrätt [2023: 111/66]. **35** tillkom genom samgående med Målareförbundet.
- 165** huvudskyddsombud [2023: 126], varav **18** tillkom genom samgående med Målareförbundet.

Omarbetad arbetsmiljöinformation

Med anledning av att Arbetsmiljöverket förändrar regelverket inom arbetsmiljö, omarbetade Byggnads all arbetsmiljöinformation som publicerats, både digitalt och tryckt.

Det gjordes även en större omarbetning av Byggnads *Grundutbildning för skyddsombud*.

Utöver detta gjorde Byggnads, tillsammans med Byggföretagen och Seko Väg och ban, om *Startkursen i arbetsmiljö* och utbildningen *Samverkan och förändring*.

Målarnas inträde i Byggnads

Målarnas skyddsombud och regionala skyddsombud (RSO) välkomnades under året in i Byggnads arbetsmiljöverksamhet. Bland annat erbjöds Målarnas RSO att genomgå Byggnads utbildning för regionala skyddsombud. Den gemensamma utbildningen uppskattades av både deltagare och handledare och gav goda förutsättningar för det fortsatta RSO-arbetet.

Samverkan mot självmord

Byggnads inledde under året en samverkan med Pappers och RFSU för att underlätta för arbetstagare att våga prata om psykisk ohälsa och självmord.

Arbetsmiljöolyckor 2024

Arbetsmiljöverket redovisade 3 592 arbetsplatsolyckor med frånvaro samt 486 arbetssjukdomar.

14

byggnadsarbetare omkom 2024 [2023: 18].

Årets centrala arbetsmiljöutbildningar

- ▶ RSO-grund för målarna.
- ▶ Handledarutbildning inför *Arbetsmiljöveckan*.
- ▶ Två tredagars arbetsmiljökonferenser.
- ▶ Utbildning om hantering av arbetsplatsolyckor.
- ▶ Utbildning om arbetstidsregler och nattdispens.
- ▶ Utbildning om diskriminering och organisatorisk och social arbetsmiljö.
- ▶ Utbildning om arbetsanpassning och rehabilitering.

Det här har Byggnads uppnått

Byggnads deltog aktivt i framtagandet av LO-utbildningen *om hindrande av skyddsombud*.

Omfattande omarbetningar av allt arbetsmiljömaterial.

Fortsatt utmaning

Det prioriterade arbetet för att förhindra dödsfall, olyckor och sjukdomar inom byggbranschen motverkas av problem med pressade arbetstider, fusk och kriminalitet.

Unga byggare hårt drabbade

- när arbetsbristen slog till i branschen

Under 2024 märktes lågkonjunkturen i branschen tydligt av. Unga drabbades i större utsträckning av arbetsbrist och hade svårare att hitta nya jobb under sin lärlingstid. Byggkrisen och bostadsbristen påverkade båda organisationerna men var framför allt **Unga Byggares** stora fokus under året.

Byggnads ungdomsorganisation, Unga Byggare, arbetar för att organisera, stärka och aktivera medlemmar som är under 30 år. **Näta**, nätverket för kvinnor

i Byggnads arbetar för att stötta, stärka och behålla tjejer i byggbranschen och driva jämställdhetsfrågan i branschen framåt.

Väcker opinion

Unga Byggare väckte på olika sätt opinion för renovering av bostäder och bostadsbyggande, som ett sätt att skapa jobb i branschen och inte tappa kompetens till andra yrken.

Organisationen genomförde också ett stort antal besök på yrkesgymna-

sier runt om i landet för att informera om facket och att ge tips och råd inför jobb och praktik.

Under 2024 genomfördes två centrala utbildningar med byggkrisen och bostadsbristen som teman. Målet var att peppa och inspirera deltagarna till att genomföra verksamhet både regionalt och lokalt.

Område kopplat till Byggnads mål

Unga Byggare. Ett stort engagemang läggs på de unga och Byggnads närvaro i skolan startar tidigt för att belysa möjligheterna i byggbranschen. Som komplement till fysisk och lokal närvaro ska Byggnads vara tillgängliga online.

Näta. Byggnads verkar för att tillsammans med arbetsgivarparten förändra attityden i byggbranschen så att alla som arbetar här känner sig välkomna.

Näta förstärkt av målarkvinnor

Under 2024 tog Näta betydande steg för att driva jämställdhetsfrågor både centralt och regionalt. Samgåendet med **Mira**, Målarnas tidigare nätverk för kvinnor, och fokus på tvärfackligt samarbete lade en solid grund för fortsatt utveckling under 2025.

Årets centrala konferens fokuserade på att stärka kvinnornas roll inom Byggnads interndemokrati. Målet är att öka kvinnlig representation i kongressdelegationerna 2026.

Detta har uppnåtts

Unga Byggare väckte under året opinion för bostadsbyggande.

Näta tog betydande steg för att stärka kvinnor i Byggnads och driva frågan om kvinnlig representation.

Fortsatta utmaningar

Många unga får varken lärlingsplats eller jobb och är tvungna att lämna branschen.

Stora steg togs mot en jämställd byggbransch men ännu återstår mycket arbete.

465

skolinformationer på yrkesgymnasier hölls [2023: 345].

24 083

medlemmar i Byggnads är under 30 år [2023: 24 423].

3 921

kvinnliga medlemmar [2023: 2 457].

Internationella kvinnodagen

Näta kampanjade på sociala medier under den internationella kvinnodagen, den 8 mars. Bland annat lyftes frågor om arbetsliv, familjeliv och 6 timmars arbetsdag. Kampanjen skapade stort engagemang och många nya följare.

Workers' Memorial Day

På Workers' Memorial Day den 28 april genomförde Unga Byggare aktioner över hela landet för att hedra de arbetare som mist livet på jobbet.

”Unga Byggare är ett forum där unga byggnadsarbetare kan bilda sig en uppfattning om arbetsmarknad och samhälle. Vi diskuterar vad vi vill förändra och hur vi ska göra det.”

William Sundberg
Murare
Unga Byggare GävleDala

BYGGNADS GÄVLEDALA

Unga Byggare mer aktiva

2024 var ett händelserikt år för *Unga Byggare* i Byggnads GävleDala. En regional ungdomskommitté, med fem personer, bildades. Den bidrog till att synliggöra både ungdomsverksamheten och regionen på regionfullmäktige och manifestationer.

I april genomfördes Workers' Memorial Day tillsammans med kretsen i Borlänge. Under 1 maj deltog Unga Byggare i Faluns demonstrationståg. En regional ungdomsutbildning hölls i september. Den avslutades med ett gemensamt uttalande om att det är dags för en ökad löneandel till Sveriges arbetare. Uttalandet skickades till lokal media för publicering. Unga Byggare var även drivande i en studiecirkel om bostadspolitik som ledde fram till ett nytt 10-punktsprogram.

”Jag är stolt över att så många medlemmar har kraft att gå på en viktig demonstration. Det var stort att överlämna alla namn till bostadsministern, men hans svar var svagt.”

Marvel Torrico
Träarbetare

Byggnads Stockholm-Gotland

ALLA människor
behöver
ett hem!
Bygg bort Krisen!!!

Person som har
bort sin bostad
från alla dessa
år, har
(Alltså det betyder
att man inte papp)

RÄDDA JOBBEN.
Stoppa kriminella byggföretag

Stockholm-Gotl
BYGGNA

BYGGNADS STOCKHOLM-GOTLAND

Politiker – Bygg bort krisen!

Under 2023 avstannade bostadsbyggandet. Sverige stod inför en allvarlig kris som drabbade byggnadsarbetare och samhället i stort. I slutet av året startade medlemskretsarna i Byggnads Stockholm-Gotland kampanjen *Bygg bort krisen – bygg bostäder!* för rätten till bra bostäder och hållbar utveckling av byggbranschen. Genom en namninsamling och debatter satte de fokus på behovet av statliga satsningar för att få i gång byggandet.

Kampanjen fick ett enormt genomslag, hela 18 155 namnunderskrifter samlades in. De överlämnades sedan till bostadsminister Andreas Carlson vid en demonstration på Sergels torg den 6 februari. Underskrifterna visar på det starka engagemang som finns för en hållbar bostadspolitik.

Byggnads tar kampen för jobben

– sätter press på beslutsfattare

För att förbättra villkoren för våra medlemmar och för samhället i stort fortsätter Byggnads sitt arbete med att påverka politiken. Politiska beslut påverkar hela byggbranschen – från arbetsvillkor till bostadsbyggande. Därför är det Byggnads uppgift att driva opinion och sätta press på beslutsfattare när det behövs.

Krisen i byggbranschen och behoven av politiska beslut för att komma ur den, dominerade året. Byggnads gjorde åtskilliga insatser för att uppmärksamma politiker och allmänhet på detta.

Medlemmar från kretsarna i Stockholm organiserade *Byggvakten*, som varje tisdag, under både vår och höst, stod utanför riksdagen med plakat riktade mot regering och bostadsminister.

Under parollen *Bygg bort krisen, bygg bostäder!* samlades hundratals byggnadsarbetare och andra sympatisörer

på Sergels torg i Stockholm för att demonstrera mot byggkrisen.

Under året träffade Byggnads ledning ministrar och andra regeringsföreträdare för att påtala vikten av politiska beslut för att få fart på bostadsbyggandet.

18 155

namnunderskrifter samlades in i samarbete med GS-facket och Hyresgästföreningen.

Delegation mot arbetslivskriminalitet

Byggnads var under året en del av regeringens *Delegation mot arbetslivskriminalitet*. Delegationen ska samla och stödja relevanta aktörer, förstärka kunskapen kring arbetslivskriminalitet

och sprida kunskap om internationella erfarenheter. Delegationen har lämnat en rad delbetänkanden och ska slutredovisas i februari 2025.

Guide för offentlig upphandling

Under slutet av året presenterade Byggnads en upphandlingsguide för offentlig upphandling, *Offentlig upphandling – Byggnads krav för schyssta villkor*.

Den riktar sig till tjänstemän och innehåller konkreta textförslag som kan lyftas in i upphandlingsdokumenten för att förhindra att skattepengar hamnar hos kriminella.

Guiden presenterades på ett seminarium på ABF där bland annat politiska företrädare från Socialdemokraterna och Moderaterna medverkade.

Byggnads krav för hållbara offentliga upphandlingar

- Kollektivavtal med svenskt fackförbund.
- Fördel – företag med egenanställd personal. Begränsning av antal underentreprenörsled.
- Yrkesutbildad personal med språkkunskap.
- Platser till lärlingar och arbetsplatsförlagt lärande.
- Arbetsmiljö och säkerhet i fokus.
- Krav på ID06-kort. Huvudentreprenören ansvarar för personalliggaren.
- Tydliga krav på uppföljning och kontroll kopplade till sanktioner.

Område kopplat till Byggnads mål

Byggnads arbetar aktivt för att leda och påverka branschen i positiv riktning. Byggnads driver de frågor som värnar medlemmarnas intressen och tar aktivt strid för medlemmarnas viktigaste krav både i den mediala och den politiska debatten.

Sverigelyftet pekar ut investeringsunderskott

Under våren släppte Byggnads tillsammans med SSU rapporten *Sverigelyftet – Sveriges investeringsbehov för den ekonomiska tillväxten*. Rapporten sammanställde underskottet i investeringar i bostadsbyggande, avlopp, elnät samt väg- och järnvägsnät. Sammanställningen visade att det saknas 150 miljarder kronor per år i investeringar till bostäder och infrastruktur.

Rapporten presenterades vid ett seminarium i Almedalen och var en inlägga i den större diskussionen om det finanspolitiska ramverket.

Det här har Byggnads uppnått

Flera insatser gjordes för att uppmärksamma politiker och allmänhet om behovet att bygga bort krisen i byggbranschen.

En upphandlingsguide för offentlig upphandling togs fram. Viktig för att förhindra att skattepengar hamnar hos oseriösa byggföretag.

Fortsatt utmaning

Byggbranschen beroende av politiska beslut.

Intensiv facklig samverkan

– på nordisk, europeisk och global nivå

Det internationella samarbetet kring det vardagliga fackliga arbetet blir allt viktigare. Tolv miljoner byggnadsarbetares gemensamma engagemang är en stark kraft. Byggnads är en aktiv samarbetspart på nordisk, europeisk och global nivå.

Norden – Under året fortsatte Byggnads att stärka samverkan inom *Nordiska Byggnads- och Träarbetare-federationen*, NBTF, med fokus på att bekämpa arbetslivskriminaliteten i Norden.

Europa – Samarbetet i Europa sker inom *European Federation of Building and Woodworkers*, EFBWW. Bland annat fortsatte arbetet för att begränsa användandet av underentreprenörer.

Globalt – Fortsatte arbetet tillsammans med *Building and Wood Workers' International*, BWI, för att modernisera de existerande globala ramavtalen mellan BWI och de globala multinationella byggbolagen, där Skanska ingår.

Byggnads fortsatte även engagemanget med att få till ett ramavtal för byggnationerna av fotbolls-VM 2026 som kommer att genomföras av Kanada, Mexiko och USA.

Område kopplat till Byggnads mål

Byggnads är en drivande kraft lokalt, nationellt och internationellt för att främst avtal men också lagar alltid ska förbättras.

Projekt pågår i totalt 33 länder och involverar 82 fackliga organisationer:

Europa 10 länder, 20 organisationer.

Latinamerika 6 länder, 16 organisationer.

Afrika 12 länder, 25 organisationer.

Asien 5 länder, 21 organisationer.

Ytterligare viktigt internationellt arbete under året

- ▶ Samverkan inom NBTF kring organiseringen av stora infrastrukturbyggnationer inom den gröna omställningen.
- ▶ Fortsatt arbete inom EFBWW med *SIDE-CIC projektet* för standardisering och eventuell sammankoppling av befintliga ID-kortssystem inom byggsektorn i Europa.

- ▶ Byggnads Marcus Carlbrand valdes på nordiskt mandat i i *Europeiska Arbetsmyndighetens (ELA) Stakeholder Group*.
- ▶ Med stöd från Byggnads lyckades systerorganisation *Unite the Union* i Storbritannien få till ett kollektivavtal med Skanska och konsortiet som bygger en del av High Speed Rail i London.
- ▶ Byggnads arrangerade tillsammans med BWI den första globala klimatkonferensen för bygg- och träsektorn.

Protest mot Saudiarabien

Byggnads deltog aktivt i BWIs arbete med att ta fram och lämna in en klagan till ILO gentemot Saudiarabien. Systematiska brott mot mänskliga och fackliga rättigheter i landet har påvisats gentemot migrerande byggnadsarbetare. Över 20 000 vittnesmål finns registrerade om missförhållanden. Trots bevis valde Svenska fotbollförbundet att ge sitt stöd till Saudiarabien som värd för fotbolls-VM 2034.

Det här har Byggnads uppnått

Stark nordisk samverkan kring kampen mot arbetslivskriminalitet.

Fortsatt viktigt stöd till det ukrainska byggfacket *PROFBUD*.

Fortsatt utmaning

Ekonomisk oro, krig och instabilitet globalt gör det solidariska arbetet än viktigare.

Demonstration utanför Europaparlamentet

Byggnads deltog i EFBWWs demonstration utanför Europaparlamentet i Strasbourg den 17 september som ett led i kampen för att minska möjligheten för byggföretag inom EU att anlita underentreprenörer.

Byggnads deltog även i ett möte med EU-parlamentsledamöterna Johan Danielsson och Li Andersson.

Byggnads vice ordförande, Lars Hildingsson, utanför EU-parlamentet.

”Med yrkesutbildningar i mikroformat får vi kunskap om att återuppbygga det som Putin har bombat sönder.”

Vasyl Andreyev
Ordförande för Ukrainas
byggfack PROFBUD

INTERNATIONELLT ARBETE

Betydelsefullt stöd till Ukraina

Byggnads fortsatte stödja det ukrainska byggfacket *PROFBUD*, både genom insamlade medel via Byggnads solidaritetsfond och det svenska utvecklingsbiståndet via *Union to Union*. Under året utvecklade Byggnads tillsammans med andra svenska fackförbund ett stöd till mikro-yrkesutbildningshubbar i Ukraina. Hubbarna lär ut grundläggande yrkeskunskaper som kan användas för att återuppbygga landet. Det gjuter mod i den ukrainska befolkningen men är även en långsiktig plan för att etablera yrkesutbildningar där. När väl freden kommer, kommer behoven av återuppbyggnad vara ofantliga. Då ska det finnas yrkesutbildningar som kan säkra en kvalitativ och säker byggsektor.

Bilden visar ukrainska deltagare vid ett utbildningstillfälle.

”Uppgången i Byggnads var spännande men också vemodig. Idag är jag glad över alla nya kollegor som pushar fram mig och gör mig trygg i mina fackliga uppdrag.”

Louize Lindahl
Målare
Byggnads Småland-Blekinge

BYGGNADS SMÅLAND-BLEKINGE Starka blir starkare

Efter att Målarna blev en del av Byggnads fick Byggnads Småland-Blekinge nästan 1 100 nya medlemmar. Regionen var utvald att tillsammans med Byggnads Skåne presentera hur verksamheterna skulle sammanföras. Det var viktigt att få målarna och lackerarna att känna sig välkomna i Byggnads samt att stödja de förtroendevalda.

Innan samgåendet genomfördes gemensamt organisationsutbildningen *Kultur och struktur*. 30 förtroendevalda målare fick under två dagar lära känna Byggnads organisation.

Representanter från Byggnads deltog också på de två sista repskapsmötena i Målarna. Den 21 maj, dagen för samgåendet, genomfördes flera korvgrillningar i regionen för att uppmärksamma händelsen.

Starka blev starkare

– När Målarna blev del av Byggnads

Målarna och Byggnads har samverkat under många år och delar samma grundsyn vad gäller kollektivavtalsuppbyggnad, ackordslön, och yrkesutbildning. Förbundens medlemmar har arbetat sida vid sida och varit samlokaliserade både centralt och regionalt.

Den 21 maj blev Målarna en del av Byggnads. Efter att ha diskuterat frågan under några år och efter två kongressbeslut 2023 klev målare, lackerare, elevmedlemmar och pensionärer in i Byggnads och förbundet blev starkare tillsammans.

12 444

målare, lackerare, elevmedlemmar och pensionärer blev en del av Byggnads.

"Tillsammans målar vi upp en ljusare framtid". Målarnas extrakongress i november 2023. Det slutgiltiga beslutet fattat om samgående med Byggnads.

Beslut kring representation

Målarnas förbundsstyrelse fattade beslut kring representation till Byggnads förbundsstyrelse, förbundsfullmäktige, regionstyrelser och regionfullmäktige. Fram till Byggnads ordinarie kongress 2026 ska Målarnas medlemmar vara integrerade i verksamheten. Allt för att få med perspektivet från de nya yrkesgrupperna målare och lackerare.

I september genomfördes Målarnas sista förbundsstämma där verksamheten och bokslutet för sista verksamhetsår behandlades och godkändes.

Årets Nordsjölärning

Theodor Kviele från Norrköping fick utmärkelsen Årets Nordsjölärning, för sitt yrkeskunnande och sitt fackliga engagemang.

Område kopplat till Byggnads mål

Byggnads har starka och stödjande anställda och fackligt förtroendevalda med hög kompetens och kunskap som samverkar nationellt.

Omfattande utbildningsinsats inför sammanslagningen

Inför sammanslagningen genomfördes en omfattande utbildningsinsats. Målarna och Byggnads höll en tvådagars utbildning där Målarnas cirka 150 förtroendevalda genomgick utbildningen i syfte att förbereda de nytillkomna förtroendevalda att ta plats i Byggnads demokratiska organisation.

För att snabbt integrera Byggnads nya medlemmar i det förberedande arbetet kring avtalsrörelsen arrangerades under hösten två olika rikskonferenser för målare och lackerare. Under konferenserna skrev dessa nya grupper medlemmar motioner till Byggnads avtalsförhandlingar 2025.

Det här har Byggnads uppnått

Fyra nya kollektivavtal: Måleriavtalet, Lackavtalet, Månadslöneavtalet för Fastigo och Mätaravtalet.

Ökning av FFV i kretsarna.

Förstärkning av RSO-verksamheten.

Byggnads blir starkare i och med fler yrkesgrupper och fler medlemmar.

Fortsatt utmaning

Att behålla de förtroendevalda som haft uppdrag för Målarna så att de fortsätter sitt fackliga arbete i kretsar och regioner.

Byggnads som arbetsgivare

- trygg och inkluderande

Byggnads strävar efter att vara en trygg och inkluderande arbetsgivare med fokus på medarbetarnas trivsel, välbefinnande och utveckling. Vi arbetar kontinuerligt med ledarskap, organisationsutveckling, arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald.

Byggnads verksamhet ska uppfylla alla lagkrav, föreskrifter och bestämmelser inom anställningsområdet, så väl som inom arbetsmiljöområdet. Att medarbetarna har rätt kompetens, tydlighet i sin anställning och vet vad som förväntas av dem samt tydliga arbetsprocesser, ger en god grund för att skapa en bra och hållbar arbetsplats. Verktygen

för hållbar arbetsplats är: kollektivavtal, policyer och rutiner samt delaktighet och samverkan i verksamhetsplaneringar och riskbedömningar.

411

anställda totalt, varav 82 på förbundskontoret [2023: 379/72].

Arbetsmiljö, engagemang och välmående

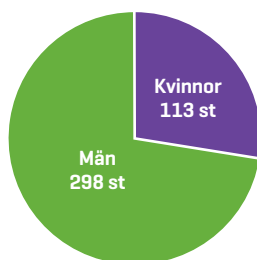
Byggnads genomför årligen en fysisk skydds rond på förbundskontoret samt en större arbetsmiljöundersökning avseende engagemang samt välmående. Resultaten följs upp löpande och går från en totalbild för att sedan gå ner på enhetsnivå.

Förbundskontorets arbetsmiljökommitté skapar en handlingsplan baserad på undersökningsresultaten, som följs upp vid fyra möten per år.

Kommittén har också tagit fram ett årshjul för att underlätta det systematiska arbetsmiljöarbetet.

- Resultat engagemang 2024: 8,4 av 10,0 (2023 = 8,1 av 10,0).
- Resultat välmående 2024: 7,5 av 10,0 (2023: 7,3 av 10,0).

Fördelning anställda

Arbetsmiljöarbete

I början av 2024 infördes IA-systemet på förbundskontoret som ett stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Risker och avvikelser i arbetsmiljön rapporteras in, som till exempel tillbud och olycksfall. Hanteringen följer en process med att utreda, riskbedöma, åtgärda och följa upp de händelser som anmälts.

Område kopplat till Byggnads mål

Alla i Byggnads arbetar tillsammans för att uppfylla vision och mål. Med en proaktiv inställning och positivt, konstruktivt språkbruk arbetar vi mot uppsatta mål där rätt person är på rätt plats. Det ska finnas en tydlig ansvarsfördelning och fokus på att inte slösa med resurser, pengar och tid.

Byggnads framtidsdagar

I maj träffades hela organisationen för Byggnads framtidsdagar. Runt 400 personer diskuterade bland annat organisering. Målna som nyss gått in i Byggnads bjöds in och det blev ett bra tillfälle att lära känna nya kollegor. Under dagarna presenterades även Byggnads organiseringsmetod (BOM) och prioriterade områden från förbundsfullmäktige. Slutligen tackades förra förbundsordförande Johan Lindholm av.

Framtidens förbunds-kontor tar form

På uppdrag av förbundsledningen togs beslut om att tillsätta en arbetsgrupp på förbundskontoret. Uppgiften är att se över hur förbundskontoret skulle kunna vara utformat och organiserat. En rapport med olika förslag lämnades in under hösten. Arbetet fortsätter under 2025.

Det här har Byggnads uppnått

Positiva resultat uppnåddes på årets arbetsmiljöenkät.

Årshjul för systematiskt arbetsmiljöarbete togs fram under året.

Målnas uppgång i Byggnads med anställda och verksamhet, gjorde oss starkare, liksom bildandet av en ny enhet, Svensk Byggkontroll, där ny chef och utredare rekryterats.

Fortsatt utmaning

Hälsa samt nolltolerans mot kränkande särbehandling, hot och våld är fortsatta utmaningar.

Sveriges största byggtidning

- Byggnadsarbetaren når ut brett

Byggnadsarbetaren är Sveriges största byggtidning. Redaktionen består av nio personer. Nyhetsbrev, sajt och pappersupplaga berättar om vardagen på bygget, om löner och avtal men också om fusk och problem. Intresset är stort och allra populärast är de avancerade grävjobben om kriminalitet som tidningen kontinuerligt publicerar.

Konjunkturen fortsatte falla under året och byggjobben med den. Nästan dagliga konkurser och stor oro präglade byggbranschen 2024. Kampen om jobben hårdnade och arbetslösheten gick upp. Tre händelser fick extra mycket uppmärksamhet.

Hissolyckan i Sundbyberg

Sveriges största byggolycka i december 2023 när en hiss lossnade från sitt fäste och föll till marken och fem personer avled, fick upp ögonen på allmänheten. Plötsligt visste gemene man vad ordet underentreprenör stod för och ville läsa mer. Att endast vd:ar och förhandlande ombudsmän vet vilka som befinner sig på arbetsplatsen, är inte en sund arbetsmiljö. Redaktionen gick upp i stabsläge för att hinna rapportera även under 2024.

5,4 miljoner

sidhänvisningar gjordes i snitt per vecka under året.

Byggnadsarbetaren i siffror 2024

Antal utgivna nr: 10 [11]. Medlemsex: 106 527 [99 600].
TS-kontrollerad upplaga: 109 000 [104 300].
Friexemplar: 981 [858]. Betalda pren: 116 [121].

Siffror för 2023 inom parentes.

NCCs bygge Nya Campus Borlänge blev Årets sämsta bygge 2024. Uppsagd egen personal och bemanningsföretag som lönedumpade för miljoner var två orsaker.

Målarna + Byggnads = sant

Målarna och Byggnads fusionerades till ett större och starkare fackförbund. Det var tredje försöket gillt och tidningen fick därmed två nya avtal att bevaka och avsevärt större upplaga att distribuera, när målare och lackerare blev en del av målgruppen. Redaktionen gjorde ett nummer med extra fokus på just detta.

Byggnadsarbetare vid rodret på LO

Byggnads tidigare förbundsordförande Johan Lindholm tog över samma post i LO. Tillsättningen skedde på ett dygn.

Samtidigt som hela Sveriges förenade arbetarrörelse nu fick en före detta byggnadsarbetare vid rodret, blev saknaden stor i det förbund han lämnade. Tidningen direktrapporterade.

Det här har Byggnadsarbetaren uppnått

AI fick sitt genomslag på allvar.
Nya möjligheter och avväganden.
Redaktionen utbildade sig under året.
Satsning på riktade nyhetsbrev till olika målgrupper; snickare, rör och kyla och målare.
Ny kulturdag såg dagens ljus.

Fortsatta utmaningar

Minskande annonsintäkter under lågkonjunkturen.
Det fria, demokratiska samhället hotas när ansvariga chefer inom byggbranschen i ökad utsträckning gömmer sig bakom digitala murar i stället för att svara på direkta frågor.

Din medlemsavgift bidrar till ett tryggt och hållbart arbetsliv

Förbundets verksamhet syftar till att försvara medlemmarnas intressen och rättigheter på arbetsplatserna och i samhället. Vi arbetar för trygga anställningar, fackliga rättigheter och bra lön. Så här såg fördelningen ut av förbunds-kontorets kostnader 2024.

Medlemsförsäkringar 16 %

- Olycksfall fritid, Gruppliv och kompletterande TGL

Organisering av medlemmar 12 %

- Stärka våra förtroendevalda
- Utveckla medlemmar och förtroendevalda genom utbildning
- Arbete för tryggare arbetsmiljö
- Försäkringsfrågor
- Stödja och utveckla våra nätverk Unga Byggare och Näta

Kongress och förbundsfullmäktige 1 %

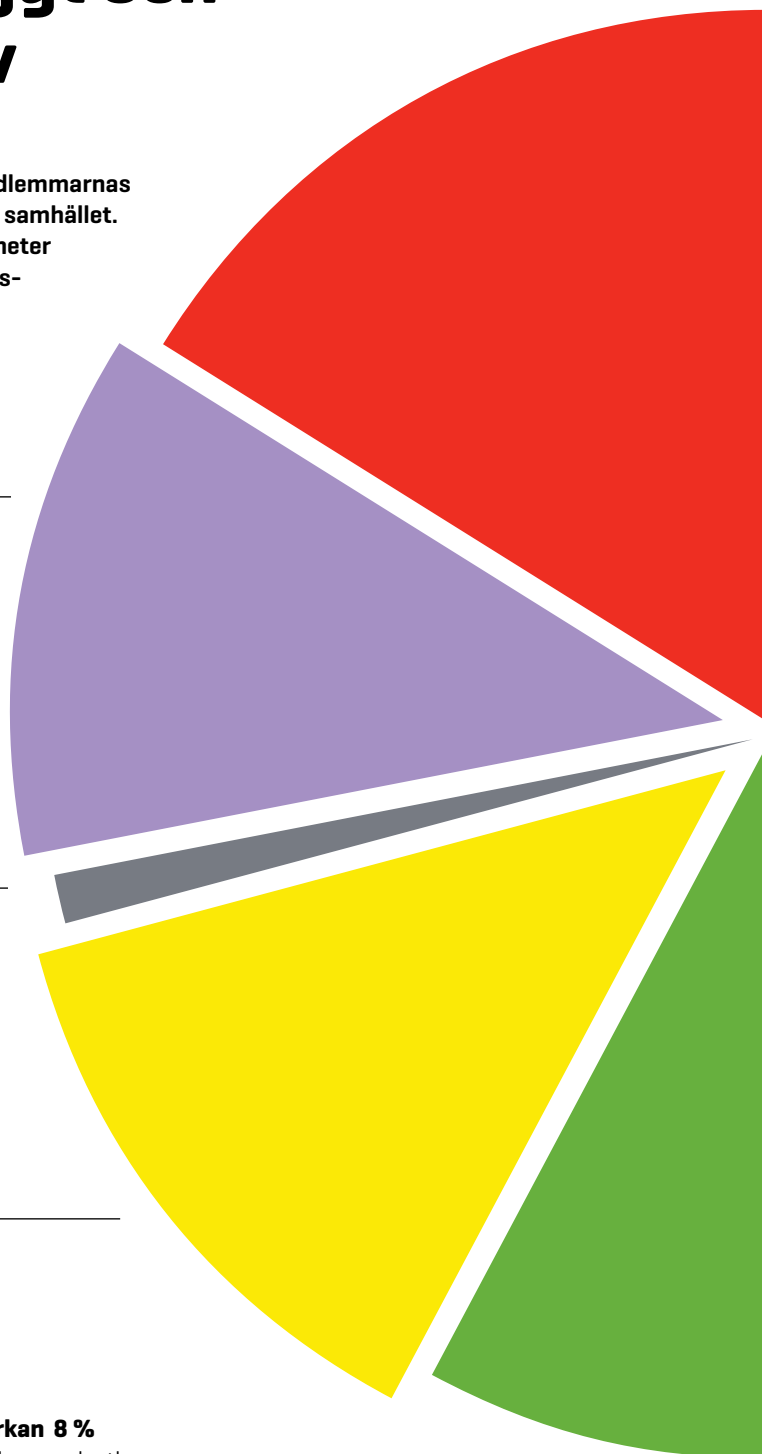
- Motionshantering
- Planering och utförande av kongress och förbundsfullmäktige
- Godkännande av föregående års verksamhet
- Beslut om verksamhetsmål och budget för kommande år

IT-utveckling 13 %

- Utveckling av verksamhetssystem för att effektivisera arbetet

Strategisk samverkan 8 %

- Stödja närliggande organisationer såsom LO, ABF, BWI och EFBWW

Ledningsstabens arbete 8 %

- Planerar och leder verksamheten på förbunds-kontoret utifrån medlemmarnas och kongressens beslut
- Driver facklig-politiska frågor

Förbundsstyrelsen 1 %

- Regionernas ordföranden och ledningen på förbunds-kontoret sammanträder en gång i månaden och beslutar om den löpande verksamheten

Löpande administration 13 %

- Ärende- och dokumenthantering
- Planering av konferenser och möten
- Fastighets- och lokalkostnader
- Ansvarar för strategiska ekonomi- och personalfrågor
- Anställda i organisationen vidareutbildas för att ständigt bli bättre på att möta medlemmarnas behov

Medlemstidning 5 %

- Självständigt redaktionsarbete som bevakar byggbranschen utifrån arbetstagarens perspektiv

Kommunikation och opinionsbildning 5 %

- Intern och extern kommunikation
- Pressarbete
- Marknadsföring
- Hemsida och sociala medier
- Omvärldsbevakning

Avtal och förhandlingar 11 %

- Bevakning av kollektivavtal
- Driva rättsärenden
- Förhandla med arbetsgivare

Internationellt arbete 1 %

- Genom Byggnads globala engagemang kan fler byggnadsarbetare i världen få ett bättre arbetsliv

Medlemscentret 6 %

- Professionell medlemservice och rådgivning via telefon och e-post

Byggnads **Hållbarhetsredovisning**

Hållbarhetsredovisning 2024

Vår främsta uppgift är att värna om medlemmarnas intressen på arbetsplatsen, inom arbetsmarknaden och i samhället som helhet. Vi representerar arbetstagare inom byggbranschen, förhandlar fram kollektivavtal och samarbetar både nationellt och internationellt. Byggnads är en demokratisk organisation som står upp för allas lika värde och rättigheter. Byggbranschen står inför stora utmaningar i den pågående klimatomställningen och Byggnads har en central roll i att säkerställa att denna omställning sker på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt. Vårt arbete är förankrat i målen för Agenda 2030.

Enligt redovisningsprinciperna och årsredovisningslagen (1995:1554) är Byggnads, liksom andra större organisationer och företag, skyldiga att upprätta en hållbarhetsredovisning. Denna ska belysa de mest betydande verksamhetsriskerna ur ett hållbarhetsperspektiv och täcka områden som sociala förhållanden, personal, mänskliga rättigheter, miljö och antikorruption. Hållbarhetsredovisningen omfattar förbundskontorets verksamhet, men en stor del av hållbarhetsarbetet är gemensamt för hela Byggnads organisation.

Våra intressenter

Våra främsta intressenter är Byggnads medlemmar. Utöver dessa inkluderar vi:

- De anställda på förbundskontoret.
- Byggnads regioner som är egna juridiska personer.
- Förtroendevalda.
- Samarbetspartners inom arbetarrörelsen och fackföreningsrörelsen, både nationellt och internationellt.
- Arbetsgivare inom Byggnads avtalsområden.
- Leverantörer av varor och tjänster.
- Politiker.

Byggnads ledord

Våra värdeord beskriver Byggnads viktigaste karaktärsdrag och hur vi vill uppfattas. Orden ger positiv vägledning i det dagliga arbetet tillsammans och för var och en.

STARK

I Byggnads är vi starka. Både genom den mentala och fysiska styrkan hos våra medlemmar men också genom sammanhållningen i arbetslaget och den kollektiva kraften i en fackförening. Vi står upp för varandra när det behövs och tillsammans gör vi ett bättre arbete och skapar bättre arbetsplatser. Detta bidrar till mål 5 och 8.

Skyddsombudet Alexandra Renberg.

Byggnads bidrar till ett hållbart samhälle genom sina medlemmars insatser.

STOLT

I Byggnads känner vi stolthet över vår yrkeskompetens och skicklighet. Vi är också stolta över det fackliga kunskaps- och stora engagemanget som finns hos våra förtroendevalda. Vi backar inte för svåra uppgifter, varken yrkesmässiga eller fackliga, och tas därför på allvar och möts med respekt. Detta bidrar till mål nummer 4.

TRYGG

Trygghet är kanske Byggnads viktigaste värde. Byggbranschen är ett av Sveriges farligaste yrkesområden, men vi gör allt för att den ska bli säker och trygg. Vi ger även trygghet genom kollektivavtal, försäkringar och medlemsförmåner och visar omtanke om alla, oavsett ursprung, kön och identitet. Detta bidrar till mål nummer 3 och 16.

Byggnads målplan 2024

- Genomföra minst 15 000 arbetsplatsbesök, varav 2 000 UVA-möten.
Resultat: 14 102/1 070 [18 267/1 165].
- Minst 106 000 medlemmar varav minst 6 500 elevmedlemmar.
Resultat: 107 272/4 649 [99 600/4 962].
- Genomföra Påfarten för 2 000 deltagare samt Vägen framåt för 500 deltagare.
Resultat: 1 580/407 [1 804].
- Minst 300 fullmaktstagare varav 150 lönefullmakter.
Resultat: 280/83 [255].

Siffror för 2023 inom parentes.

Fler medlemmar ger en starkare facklig organisation med bättre förhandlingskraft för att förbättra löner, arbetsvillkor och arbetsmiljö, samt större inflytande över branschens och samhällets utveckling.

Byggnads medlemscenter

Under det gångna året fortsatte Byggnads medlemscenter att möta och hantera det höga trycket från våra medlemmar med en kombination av traditionell facklig rådgivning och innovativa digitala lösningar. Målet att erbjuda snabb och kvalificerad rådgivning om kollektivavtal, medlemskap och yrkesliv fortsatte att stå i centrum för vårt arbete med att stödja medlemmarna.

Enheten tog framgångsrikt ytterligare steg i sin digitaliseringsresa under 2024. Generativ AI implementerades för att förbättra både text- och talbaserad kommunikation. Det stärkte vår förmåga att leverera personligt anpassad och tillgänglig rådgivning dygnet runt. Införandet av mobilt BankID-lösning gjorde kontakten med medlemscentret ännu enklare och säkrare, vilket bidrog till

90,5 %

är nöjda eller mycket nöjda med Byggnads medlemscenter, en minskning med 1,5 % från 2023.

Medlemmarnas nöjdhet med Byggnads generellt (så kallad NPS) har minskat från 40 (2023) till 37.

att effektivisera medlemshanteringen och förenkla tillgången till våra tjänster.

Byggnads medlemscenter ser tillbaka på 2024 som ett år av engagemang, innovation och teknologisk utveckling.

Starka blir starkare – Målarnas uppgång i Byggnads

Den 21 maj gick Svenska Målareförbundet in i Byggnads och starka blev starkare.

Efter att ha diskuterat frågan under några år och efter två kongressbeslut under 2023, blev över 12 000 målare, lackerare, skolelever och pensionärer in i Byggnads. Detta medförde fyra nya kollektivavtal: Måleriavtalet, Lackavtalet, Månadslöneavtalet för Fastigo samt Mätaravtalet. Läs mer på sidorna 28-29 i verksamhetsberättelsen.

”Att nå målen i Agenda 2030 innebär många stora byggprojekt de kommande åren och decennierna. Det i sin tur kommer kräva fler välutbildade, yrkeskunniga byggnadsarbetare som inte blir sjuka, skadade eller på andra sätt drabbade för att det brister i ordning och reda på arbetsmarknaden.”

Kim Söderström
Byggnads förbundsordförande

Styrdokument

Policies och riktlinjer

Byggnads har flertalet policies och riktlinjer avseende:

- Arbetsmiljö.
- Policy mot droger och skadligt bruk.
- Policy mot hot och våld.
- Policy gällande IT och telefoni.
- Policy för jämställdhet i arbetslivet.
- Kommunikationspolicy.
- Krishanteringsplan.
- Policy mot kränkande särbehandling.
- Policy rehabilitering.
- Policy representation och gåvor.
- Webb och sociala medier.
- Resepolicy.
- Lägenhetspolicy.
- Riktlinjer för inköp av varor och tjänster.
- Visselblåsarpolicy.

Övriga styrdokument

- Byggnads förbundskontors kollektivavtal [2 st].
- Verksamhetsplan.
- Reglemente.
- Arbetsordning förbundsledning 2024.
- Byggnads 2030.
- Målplan 2024.
- Ekonomiska styrdokument Budget – riktlinje för kongressperioden 2022-2026.
- Byggnads stadgar.

Socialt ansvar

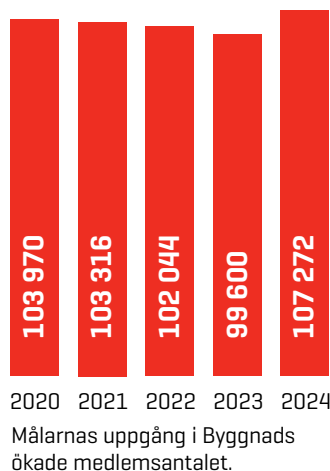
I byggsektorn spelar socialt ansvar en avgörande roll för att skapa hållbara arbetsmiljöer, rättvisa villkor och en inkluderande arbetskultur. Detta gäller även när Byggnads är arbetsgivare. Vi arbetar för trygga anställningar, fackliga rättigheter och bra lön. Kollektivavtalet är vårt främsta verktyg för att reglera förhållandet mellan parterna på arbetsmarknaden och genom fullmakter till förtroendevalda kommer förhandlingsarbetet nära arbetsplatsen.

Lågkonjunktur och byggkris präglade även 2024. Med varslade medlemmar som följd skulle detta, utan Målarnas inträde, ha bidragit till fortsatt minskat medlemsantal. Byggnads accelererade arbetet med att utveckla och framtids-säkra organisationen av förtroendevalda, medlemmar och nya medlemmar. Förbundsfullmäktige antog i maj en ny utbildningsinsats där Byggnads bland annat ska öka antalet platser till utbildningarna *Vägen framåt*, *Makthantverket* samt genomföra två omgångar av spetsutbildningen *Bildningsbyrå* under 2025 och 2026. Det är genom att öka antalet medlemmar som vi får kraften att mer framgångsrikt kämpa och vinna segrar i byggnadsarbetarnas intressen.

En schysst byggbransch

För att kunna förverkliga målen om en sund och schysst byggbransch behöver även utländsk arbetskraft i Sverige organiseras. Det arbetet är utmanande och kräver uthållig-

Medlemsutveckling 2020-2024

het för att bli framgångsrikt. Genom åren har vi genomfört mindre lokala insatser kring detta men det krävs en sammanhållen långsiktig strategi. Därför beslutade förbundsfullmäktige om att en central resurs behövs och en

ombudsman kommer att anställas på förbundskontoret med ansvar att organisera den utländska arbetskraften.

Jämställdhet och mångfald

Ett av Byggnads långsiktiga mål är att göra byggbranschen mer inkluderande och attraktiv för alla, oavsett könsidentitet eller bakgrund. Under året fortsatte arbetet utifrån jämställdhetsplanen för att främja lika möjligheter, rättvisa löner och förbättrade arbetsvillkor. Samtidigt låg fokus på att nå och integrera den växande gruppen yrkesarbetare från andra länder.

Viktiga framsteg gjordes även med fler kvinnor i branschen i och med Målarnas uppgång i Byggnads. Flera kvinnor tog plats på ledande positioner i Byggnads. Målarnas kvinnliga nätverk Mira gick ihop med Näta, Byggnads kvinnliga nätverk.

Grunden för Byggnads arbete med jämställdhet är en plan som syftar till att skapa en mer jämlik byggbransch. Under parollen *Alla tjänar på en jämställd byggbransch* har tre prioriterade områden identifierats som särskilt viktiga för att driva förändring:

- ▶ Jämställda kollektivavtal.
- ▶ Ett jämställt samhälle och en jämlik arbetsmarknad.
- ▶ Stöd och utbildning för förtroendevalda.

Läs mer på sidorna 12-13.

Socialt ansvar

Uppföljning, nyckeltal

	2022	2023	2024
Antal medlemmar i Byggnads	102 044	99 600	107 272
Varav andel kvinnor	2 412	2 457	3 921
Antal nytecknade kollektivavtal/hängavtal	1 660	1 715	1 658
Antal tvister avseende brott mot kollektivavtalen	5 924	4 263	5 877
Antal förtroendevalda	6 512	6 441	6 775
Varav förtroendevalda arbetsplatsombud	-	-	5 612
Varav skyddsombud	3 242	3 151	3 542
Antal besök på arbetsplatser av regionala skyddsombud [RSO]	4 572	6 486	4 148

Näta

Nätverket för kvinnor i Byggnads, är en viktig knutpunkt för kvinnor i branschen. Aktiva nätverk finns nu i Byggnads samtliga elva regioner. Läs mer i verksamhetsberättelsen på sidan 22.

Fokus på vibrerande verktyg

Varje år vecka 43 är det arbetsmiljövecka. Då gör Byggnads skyddsombud i hela landet extra kontroller och informerar på arbetsplatserna. Årets tema var vibrerande verktyg och över 1 500 arbetsplatser fick extra inspektioner. Arbetsmiljöveckan är den största enskilda arbetsmiljöinsatsen i Sverige för att stärka kunskap, rädda liv och skapa ett hållbart arbetsliv.

58 % av byggnadsarbetare mellan 18 och 29 år upplever symptom, utnyttja din rätt till företagshälsovård och medicinska kontroller.

Riskanalys

En stor risk för Byggnads är minskat medlemsantal och sjunkande organisationsgrad. Då kan vi förlora legitimitet

"Jag halkade in i byggbranschen via min pappas jobb. Redan efter några år började jag känna av vibrationsskador och vid 26 års ålder började problemen på allvar."

Joel Edoff
F.d rivare

Snickarlärningen Katrine Kasade, medlem i Näta, Byggnads Väst.

på arbetsplatserna och det blir svårt att utföra vårt grunduppdrag. Det är också en stor risk för kompetensbrist i byggbranschen om många medlemmar väljer att gå ur Byggnads.

Vi ser ytterligare risker med att lärlingar och gymnasieelever inte kan slutföra sina utbildningar på grund av för få lärlingsplatser. Med rådande lågkonjunktur och byggkris får vi inte hamna i samma läge som i början av 1990-talet då en hel generation lämnade byggbranschen för att aldrig komma åter.

Andra områden som riskerar att nedprioriteras i vår analys:

- ▶ Arbetsmiljö och säkerhet.
- ▶ Ordning och reda.
- ▶ Organisationsgrad.
- ▶ Kompetensbrist.
- ▶ Mänskliga rättigheter.
- ▶ Jämställdhet.

Socialt ansvar – risker

- Minskat medlemsantal på grund av tappat förtroende, eller upplevelse av att Byggnads inte sköter sitt uppdrag.
- Omfattningen av kriminaliteten i byggbranschen gör arbetare mer utsatta i arbetet och att arbetsvillkoren försämrats.
- Felbedömningar, otillräckliga interna rutiner, mänskliga fel, felaktiga system i verksamheten.
- Globaliseringen och den fria rörligheten försvårar möjligheten att upprätthålla nationella lagar och avtal. Företag kan utnyttja arbetstagare i en utsatt position.
- Politiska beslut och lagförändringar som påverkar verksamheten.
- Bristande säkerhet, som kan skada anställda, medlemmar, företag och samarbetspartners. Inbegriper både fysisk och psykosocial arbetsmiljö samt data som Byggnads har.

Policyer och styrdokument

- Byggnads 2030 – vision, mål och insatser.
- Målplan 2024.
- Ekonomiska styrdokument.
- Stöd och checklistor för hot- och våldssituationer.
- Byggnads stadgar.

Byggnads medlemscenter

Uppföljning, nyckeltal

	2022	2023	2024
Kontakter totalt	83 557	81 222	93 074
Värvade medlemmar	1 751	1 969	708
Förhindrade utträden	1 021	1 496	1 020
Svar/månad från chattbot	11 000	10 660	8 510

Regionala skyddsombud

4 148

besök gjordes på arbetsplatserna av Byggnads regionala skyddsombud. Sedan 2020 har de tillträdde till alla arbetsplatser med kollektivavtal.

Fairtrade

Att handla Fairtrademärkta varor är viktigt eftersom det bidrar till bättre arbetsvillkor och rättvisa löner för producenter och arbetare i låginkomstländer. Fairtradecertifieringen främjar också miljöhänsyn, förbud mot barnarbete och jämställdhet, vilket innebär att hållbar utveckling och social rättvisa stöds globalt. Byggnads stödjer självklart detta och är medlem i organisationen. Våra profilprodukter och förbrukningsmaterial, såsom kaffe på förbundskontoret, är Fairtrademärkta.

Demokrati

Under 2024 genomfördes två extra förbundsfullmäktige med fyllnadsval av avtalssekreterare samt förbundsordförande som sitter fram till nästa ordinarie kongress 2026.

Emil Persson, tidigare avtalsansvarig för region Mälardalen, valdes till ny avtalssekreterare i Byggnads den 16 januari efter att Torbjörn Hagelin gått i pension.

I maj valdes Johan Lindholm till ny ordförande för LO. Lars Hildingsson, vice förbundsordförande, gick in som tillförordnad ordförande fram till Byggnads extra förbundsfullmäktige den 19 november. Kim Söderström, tidigare ordförande för region Gävle-Dala, valdes då till ny förbundsordförande i Byggnads.

Byggnads regioner fortsatte att arbeta aktivt med att få igång sina medlemskretsar. Varje region är indelat i geografiska kretsar och målsättningen är att det ska finnas en krets per kommun. Medlemskretsen har till uppgift att skicka motioner och välja ledamöter till regionfullmäktige samt nominera ledamöter till avtalsråd, förbundsfullmäktige och kongress.

Mänskliga rättigheter

Byggnads arbete för mänskliga rättigheter utgår från FN och ILO:s regelverk med fokus på att värna alla arbetstagares rätt att vara med i en fackförening och att förhandla kollektivt. Fackliga rättigheter är mänskliga rättigheter.

Byggnads har ett stort och aktivt internationellt engagemang genom sitt medlemskap i det globala facket, BWI, den europeiska motsvarigheten EFBWW samt den nordiska federationen NFBWW. Läs mer i verksamhetsberättelsen sidorna 26-27.

”Var och en har rätt att bilda och ansluta sig till fackföreningar för att värna sina intressen.”

Artikel 23, paragraf 4,
FN:s allmänna förklaring om
de mänskliga rättigheterna.

Ett hållbart arbetsliv för våra anställda

Genom kontinuerligt arbete med ledarskap, arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald skapas förutsättningar för medarbetarnas trivsel. Verktyg som kollektivavtal, policies och arbetsmiljöundersökningar används för att säkerställa efterlevnad av lagkrav och skapa en hållbar arbetsplats. Åtgärder vidtas baserat på resultat från arbetsmiljömätningar, inklusive revidering av policies och utbildning i organisatorisk och social arbetsmiljö. Byggnads HR-nätverk består av 11 HR-ansvariga i regionerna. Nätverket träffas flera gånger per år och samverkar kring arbetsmiljö, arbetsrätt, rekrytering, kompetensförsörjning samt att vara en attraktiv arbetsgivare.

Byggnads anställda

Nyckeltal

	2022	2023	2024
Antal anställda	74*	379	411
Andel kvinnor	34*	105	113
Andel män	40*	274	298

*Från och med 2023 beräknas nyckeltalen för alla anställda, både i regioner och på förbundskontor. Tidigare siffror avser endast förbundskontoret.

”Jag vet att facket är bra och att jag kan få hjälp om det händer något.”

Mustafa Amiri
Snickare

Händelser under året:

- ▶ Arbetsmiljöundersökning på förbundskontoret.
- ▶ Psykosocial skyddsround på förbunds kontor och i flera regioner.
- ▶ Fysisk skyddsround.

Framtidens förbunds kontor

På uppdrag av förbundsledningen togs beslut om att tillsätta en arbetsgrupp. Deras uppgift var att se över hur framtidens förbunds kontor skulle kunna vara utformat och organiserat. En rapport med olika förslag lämnades in under hösten och förbundsledningen kommer fortsätta arbetet under 2025.

Ekonomiskt ansvar

Byggnads använder sina ekonomiska resurser effektivt och ansvarsfullt för medlemmarnas bästa. Intäkter och kostnader hanteras genom verksamhets- och affärssystem samt noggranna redovisningsprocesser.

Byggnads stadgar och placeringsreglemente redogör för hur kapitalförvaltningen ska hanteras ur ett risk- och avkastningsperspektiv samt utifrån hållbarhet. Resultat från kapitalförvaltningen återfinns i förvaltningsberättelsen. Stadgarna säger i korthet att minst 1/3 av tillgångarnas värde ska investeras i räntebärande tillgångar och fastigheter. Placeringar bör ske i flera olika tillgångsslag för att minimera riskerna.

Hållbarhetskriterier är väsentliga vid val av investering. Förvaltare är ålagda att följa placeringsreglementet vid investering men behöver även i sin tur bedriva ett internt hållbarhetsarbete. Byggnads följer regelbundet upp att kriterierna efterlevs. Förbundet är anslutet till *ESG4-Real* för att främja ansvarsfulla investeringar och obligatorisk ESG-integration.

Placeringar görs endast i företag som följer ILO:s kärnkonventioner och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. OECD:s riktlinjer berör bland

annat miljöskydd, konkurrens, finansiering, mutor, beskattning, vetenskap och teknologi. Placeringar ska inte ske i företag som bryter mot FN:s mänskliga rättigheter, främjar antifacklig verksamhet, barnarbete, eller är inblandade i miljöbrott. Placeringar i företag som tillverkar klustervapen, landminor och andra jämförbara vapen är också exkluderade.

Vid avvikelser behöver innehaven hanteras. Dialog sker med förvaltaren och därefter behandlar förbundets placeringskommitté ärendena innan beslut tas kring om innehav skall avyttras. Om innehaven kan användas för påverkan i linje med förbundets värderingar ska de övervägas.

Byggnads investeringar i skog bidrar till riskspridning av tillgångarna men kompenserar även för andra investeringars koldioxidavtryck.

En uppföljning av hur hållbarhetskriterierna efterlevs genomfördes under senhösten 2023. Analysen visar att andelen förvaltad kapital i bolag med låg hållbarhetsprofil är fortsatt låg. Utifrån screeningen kommer dialog föras med aktuella fondförvaltare.

Motverkande av korruption

Våra medlemsintäkter används effektivt och riktat mot den fackliga kärnverksamheten. Öppenhet och transparens skapar förtroende och säkerställer att varje ekonomiskt beslut gynnar medlemmarna, direkt eller indirekt.

Byggnads riktlinjer för inköp av varor och tjänster, lägenhetspolicy samt Byggnads policy för representation och gåvor är viktiga verktyg för att motverka korruption.

Byggnads sju krav för Offentlig upphandling

År 2022 gjordes offentliga upphandlingar för totalt 270 miljarder kronor i Sverige. Mer än en femtedel, cirka 70

Ekonomiskt ansvar – risker

- Tappat medlemsförtroende vid ovarsamhet med medlemmarnas pengar.
- Det ekonomiska resultatet kan försämrats av exempelvis större medlemstapp, dålig investering, finansiella åtstramningar eller ett stort skadestånd.
- Konsekvenser av politiska beslut som påverkar verksamheten.
- Minskad konkurrens bland leverantörer, samma avtal i många år.
- Ögentligheter och korruption i exempelvis affärsrelationer.

miljarder kronor, gick till bygg- och anläggningsarbete. Byggnads har en unik branscherfarenhet när det kommer till arbete mot arbetslivskriminalitet och osund konkurrens. I december lanserades våra sju krav för offentlig upphandling och genom att följa dem kan politiker och upphandlande myndigheter säkerställa att den offentliga ekonomin bidrar till sund konkurrens och goda anställningsvillkor. Läs mer i verksamhetsberättelsen på sidan 25.

"Byggnads har stämt flertalet byggföretag under året, i kampen mot fusk och dumpade villkor."

Emil Persson
Byggnads avtalssekreterare

Svensk Byggkontroll

I förra avtalsrörelsen enades parterna om att inrätta ett branschtäckande kontrollsystem för att stoppa arbetslivskriminalitet, fusk och lönedumping, *Svensk Byggkontroll*. Arbetet kom i gång under året och skapade goda resultat. Förtroendevalda och ombudsmän upptäckte felaktigheter hos företag vilket genererade 14,2 miljoner kronor till gagn för Byggnads medlemmar. Mer om detta på sidorna 10-11.

Miljöansvar

Med över 400 anställda, över 100 000 medlemmar och cirka 7 000 förtroendevalda har Byggnads ett stort ansvar för miljön. I takt med klimatförändringarna är ett integrerat miljöarbete avgörande. Miljöaspekter beaktas i alla nya processer och befintliga rutiner ses över, till exempel vid nyteckning av avtal. Enligt Byggnads resepolicy ska miljöhänsyn tas vid bokning av resor, där tåg prioriteras framför flyg. Efter pandemin har digitala möten ökat och förblivit en viktig del av verksamheten. Medarbetare gör noga överväganden kring resor till andra orter, vilket är fördelaktigt både ekonomiskt och miljömässigt.

Miljöarbete under året

- ▶ De leverantörer som Byggnads ingår avtal med ska ha ett formulerat miljöarbete. Både Byggnadsarbetaren och alla Byggnads trycksaker trycks på ett svanenmärkt papper och profilprodukterna är, i möjligaste mån, både miljömärkta och Fairtrademärkta.
- ▶ Byggnads ökade sina investeringar i skog. Våra investeringar bidrar, utöver en bättre riskspridning, till ett lägre klimatavtryck och minskad koldioxidbelastning.
- ▶ Arbetet för att minska antalet brevutskick fortsätter och vi fortsatte att kommunicera mer per sms eller genom digitala informationsbrev.

Klimatarbete

Byggnads klimatgrupp, som startades förra året på förbundskontoret, fortsatte sitt arbete under året. Referensgruppen som utsågs i samband med klimatgruppens start, träffades digitalt och fick bland annat en dragning om klimatombud. Ett forskningsprojekt inleddes tillsammans med Umeå Universitet där vi tittade närmare på hur extremväder påverkar byggnadsarbetare. Extremväder som blir allt vanligare med klimatförändringarna påverkar med både värme, kyla, vind och nederbörd. Ett tjugotal intervjuer genomfördes över telefon under våren och del två i forskningsprojektet var en enkätstudie som

skickades ut till 6 000 förtroendevalda, skyddsombud, MB med flera. Resultat presenteras under 2025.

Bolagsstyrelse och EWC

Under 2024 genomförde Byggnads centralt bolagsstyrelsekonferenser samt EWC-konferenser. Temat på dessa konferenser var CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) och CSDDD (Corporate Sustainability Due Diligence Directive). AMF-pension som arbetar mycket med social hållbarhet samt ETI-Sverige som arbetar med mänskliga rättigheter och hållbara leverantörsled, medverkade på konferenserna.

Under konferenserna diskuterades social hållbarhet, mänskliga rättigheter och hållbara leverantörsled på de rikstäckande byggföretagen men också om

Policyer och styrdokument

- Policy vid resor.
- Riktlinjer för inköp av varor och tjänster.

Miljöansvar – risker

- Klimatförändringar.

hur företagen arbetar med CSRD och CSDDD. Vidare diskuterades vilka fackliga krav som Byggnads kan ställa och vilka möjligheter till inflytande på företagen som Byggnads kan ha.

Hållbara leverantörskedjor

FF Profilreklam som Byggnads köper sina profilprodukter ifrån har certifiering om miljö (ISO 14001), kvalitet (ISO 9001) och arbetsmiljö (ISO 45001). Under 2024 kunde vi även klimatkompensera inköp.

Byggnads sju krav som driver arbetsmiljö, hälsa och utbildning leder i sin förlängning till att vi skapar bättre förutsättningar för att nå de allra flesta av FN:S 17 hållbarhetsmål.

Resor flyg och tåg

	2022	2023	2024
Antal flygresor	929	1 006	1 091
Rest antal km FLYG	939 284	1 019 162	1 015 918
Utsläpp CO2 FLYG KG	106 225	113 928	116 112
Antal tågresor	1 300*	1046*	1346*
Rest antal km TÅG	613 882	521 656	656 584
Utsläpp CO2 TÅG KG	2,5	2,2	2,9
Antal tågbiljetter	2 888	2 325	2 991

* Antalet tågresor är 45 % av antalet tågbiljetter.

En tågresa tur/retur kan av tekniska skäl innehålla en eller flera biljetter. Föregående årens jämförelsevärden är något justerade jämfört med 2024.

Fastigheter 2024

Byggnads äger ett antal fastigheter och flertalet av dessa förvaltas av Riksbyggen. Miljöarbetet är viktigt för Byggnads och 2018 påbörjades arbetet med att minimera fastigheternas avtryck på miljön.

Några exempel på åtgärder vi genomfört för att uppnå våra mål:

- Installerat temperatur- och fukt-mätning i 80 % av lägenheterna.
- Infört avfallssortering, inklusive matavfall.
- Förberett fastigheterna för AI-styrd energioptimering.

Målet är att sänka energiförbrukningen med 15 - 25 %.

Den el som fastigheterna förbrukar är sedan länge 100 % förnybar med energikällor som sol, vind, vatten och biobränsle, helt utan fossila CO₂-utsläpp. Fjärrvärmens består av 97 % förnybar eller återvunnen energi.

Det fortsatta arbetet

Under 2024 påbörjade vi arbetet med att aktivt hitta och vidta förebyggande åtgärder för att säkra husen mot översvämningar, värme, stormar etc. för att i största möjliga mån skydda våra fastigheter och våra hyresgäster. Detta arbete kommer vara klart under våren 2025 och en åtgärdsplan kommer att tas fram.

Exempelfastighet KV: Hägerberget 53

	2023	2024	Besparing
Fjärrvärme [KWh]	610 956	575 846	35 110 [6 %]

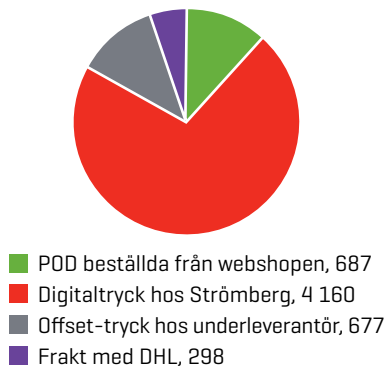
Utsläpp av CO₂:

El	0 ton
Fjärrvärme	98 % förnybar eller återvunnen energi

Byggnads sitter på Hagagatan 2. Den kyla som behövs för att kyla kontoret sommartid är 100 % förnybar fjärrkyla och ger inte upphov till något direkt CO₂-utsläpp i samband med kylproduktionen.

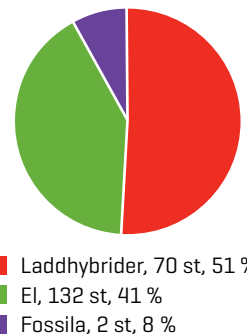
Byggnads utsläpp av Co₂ (kg) för trycksaker 2024

Cirkeldiagrammet visar utsläpp av CO₂ kopplat till produktion av papper hos tryckeriet Strömbergs till Byggnads trycksaker samt transport med DHL till slutanvändarna. Totalt 5 822 kg CO₂.

Policy för tjänstebilar

En policy för Byggnads tjänstebilar togs fram 2020. Detta innebär att 92 % av Byggnads vagnpark nu är el- eller hybridbil.

Det fortsatta hållbarhetsarbetet

Som facklig organisation med över 100 000 medlemmar fortsätter vi att arbeta mot målen i **Agenda 2030**. Social hållbarhet med fokus på anständiga arbetsvillkor, jämställdhet och mångfald förblir en central del av Byggnads agenda.

Byggnads fokus framåt

För att stärka vårt hållbarhetsarbete framöver prioriterar vi följande:

- Integrering av hållbarhetsfrågor i utbildningar och workshops för medlemmar, förtroendevalda, medarbetare och andra intressenter.
- Tydligare uppdatering av mål och strategier.
- Anpassning av hållbarhetsredovisningen till de skärpta regler och krav som det nya EU-direktivet CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) medför.

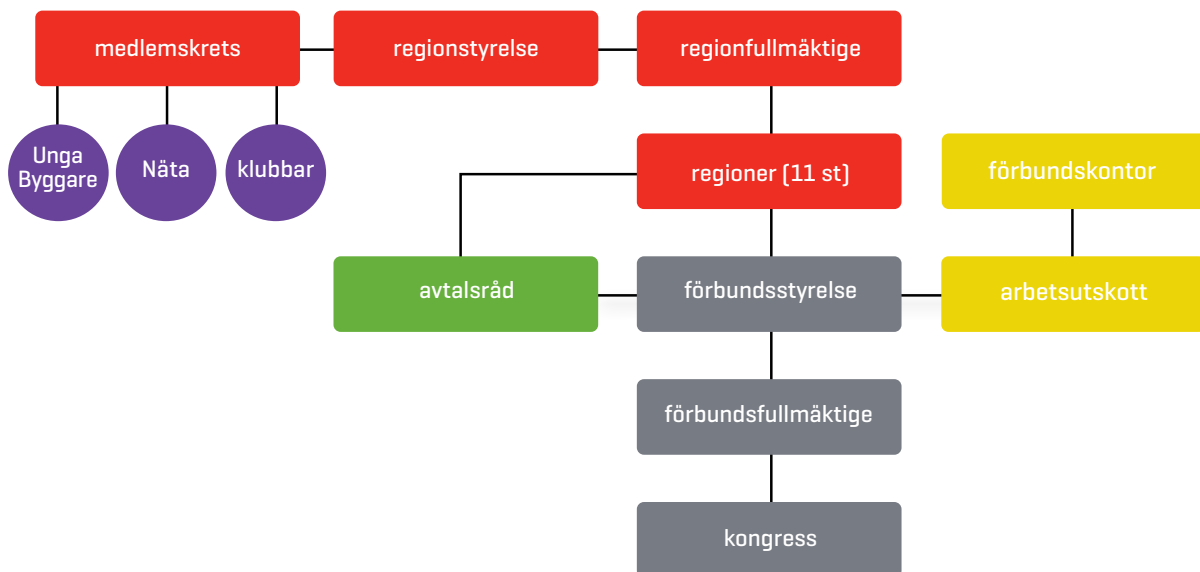
- Systematisk rapportering och uppföljning av hållbarhetsmålen.

Med vår hållbarhetsredovisning strävar Byggnads efter att inspirera och informera medlemmar, förtroendevalda och medarbetare om vikten av hållbarhet. Genom dessa åtgärder vill vi bidra till en mer hållbar framtid och minska vår påverkan på miljön och samhället.

Byggnads organisation

Byggnads demokratiska organisation

Byggnads uppgift är att ta till vara medlemmarnas intresse, på arbetsplatsen men också verka för en socialistisk samhällsutveckling. Det görs genom att många aktiva medlemmar i Byggnads arbetar tillsammans och driver byggnadsarbetarnas frågor. Medlemmarna är Byggnads. Byggnads demokratiska organisation är organiserat enligt ovanstående schema.

Kongressen

Kongressen är förbundets högsta beslutande instans. Den behandlar och beslutar om förbundets långsiktiga verksamhet och hålls vart fjärde år. År 2026 hålls den nästa gång. På kongressen är alla regioner representerade. Ombuden utses av regionfullmäktige. Kongressen väljer förbundsledning och fastställer förbundsstyrelse samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige som är förbundets högst beslutande instans mellan kongresserna.

Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige sammanträder varje år då det inte är kongress. Ledamö-

terna godkänner föregående års verksamhet och fattar beslut om verksamhetsmål och budget för kommande år. Övriga beslut som fattas är bland annat val av auktoriserad revisor, traktamenten och arvoden samt rapport om avtalsrörelsen och kongressuppföljning.

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen sammanträder en gång per månad och beslutar om den löpande verksamheten. Förbundsstyrelsens arbetsutskott träffas tre gånger per månad och bereder bland annat ärenden till styrelsen.

Avtalsråd

Avtalsrådet består av 93 ledamöter. Rådet har en rådgivande funktion som diskuterar krav inför och under avtalsrörelser samt tar ställning till avtalsförslag.

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är högst beslutande instans för Byggnads elva regioner. Ledamöterna väljs av regionernas 183 medlemskretsar. Regionfullmäktige väljer regionstyrelse, som tillsammans med

personalen på respektive region, genomför regionens löpande verksamhet.

Arbetsutskott

De fyra kongressvalda funktionärerna; förbundsordförande, vice förbundsordförande, förbundssekreterare och avtalssekreterare, utövar tillsammans med en HR-chef, ledarskapet för förbundet på förbunds-kontoret. HR-chef deltog i arbetsutskottet fram till och med den 29 november 2024.

Regionala och lokala klubbar

kan tillsättas efter särskilt beslut av regionstyrelse. Exempel på klubbar är företags-, FFV- eller yrkesklubbar.

Förbunds-kontoret består av ledningsstaben, administrativa enheten, avtalsenheten, organisationsenheten, kommunikationsenheten, Svensk Bygghälsokontroll, medlemscentret samt tidningen Byggnadsarbetaren och den juridiskt fristående a-kassan.

Ny förbundsstyrelse tar plats

- ett händelserikt år för ledningen

Förbundsstyrelsen leder det löpande arbetet enligt förbundets stadgar och beslut som fattas av kongress och förbundsfullmäktige. Styrelsen består av representanter från förbundskontoret, de elva regionerna samt två adjungerade; ungdoms- respektive målارrepresentant.

Byggnads förbunds kontor representeras av de fyra kongressvalda funktionärerna; förbundsordförande, vice förbundsordförande, förbundssekreterare och avtalssekreterare. Regionerna representeras av de elva ordförandena för

respektive regionstyrelse. Under 2024 hade förbundsstyrelsen 18 protokollförda sammanträden. Arbetet sker strukturerat och med gemensamma mål och målpåföljningar.

Följande frågor behandlades under året

- Målarnas samgående in i Byggnads.
- Extra förbundsfullmäktige.
- Målplan 2025.
- Samordnad mötesverksamhet för 2025.
- Tolkning av stadgar § 23 Regioner.
- Ansökan om ekonomisk resurs.
- Medlemsavgifter för 2025.
- Ombud till LO:s 30:e ordinarie kongress.
- Ombud till LO:s representantskap.
- Polycys.
- Rättshjälp.
- Utveckling av försäkringsverksamheten.
- Byggnads 2030 – insatser.

- Val till Europaparlamentet – Byggnads valstrategi.
- Svensk Bygghälsan – tillsynsavgift.
- Omstrukturering av region Västerbotten.
- Extra satsning på arbetsmiljö och RSO-verksamheten.
- Ändringsförslag för utseende av regionala skyddsombud [RSO].
- Kravlista avseende offentlig upphandling.
- Adjungering till förbundsstyrelsen.
- Arbetsordning för valberedningar.
- Stipendium till årets Nordsjölärning.
- Medlemsförsäkring vid Målarnas uppgång i Byggnads.
- Målarnas representation i avtalsrådet.

Därtill behandlades avtalsfrågor och andra rutinmässiga ärenden. Kontinuerliga rapporter lämnades om organisering, kommunikationsfrågor, HR-frågor och ungdomsfrågor.

Förbundsstyrelsen 2024

Från vänster: Lotta Jepsen Sjölander, Jakob Wagner [förbundssekreterare], Patrik Jerksten, Joakim Lindholm, Cajsa Holmqvist [adj för Unga Byggare], Morgan Nyberg, Thomas Rolén, Richard Mellberg, Kim Söderström [förbundsordförande], Wilhelm Bertilsson, Jim Sundelin, Tomas Kullberg, Ann-Katrin Hedgren, Lars Hildingsson [vice förbundsordförande], Jan-Olof Gustafsson [adj för Målarna], Emil Persson [avtalssekreterare]. Saknas på bilden gör Jonas Sjöberg.

Emil Persson valdes till avtalssekreterare den 16 januari, efter att Torbjörn Hagelin gått i pension. Johan Lindholm valdes till ny LO-ordförande i maj och Lars Hildingsson blev t.f förbundsordförande. Kim Söderström valdes till Byggnads förbundsordförande den 19 november.

Byggnads kulturstipendium

Byggnads kulturstipendium delades under 2024 ut för 58:e året i rad. 18 kulturutövare från 17 till 61 år fick dela på 270 000 kronor för insatser och fortsatt arbete inom kulturområdet.

Totalt fick Byggnads in 738 ansökningar. Stipendiaterna som valdes ut representerar kulturyttringar som musik, litteratur, teater, bildkonst, fotografi, dans och arkitektur.

Mer information om stipendiet finns på byggnads.se

Fabienne Glader, en av årets stipendiater.

Byggnads 11 regioner

Det är vi som är Byggnads!

Byggnads är sina regioner. Där finns medlemmarna. Regionerna arbetar lokalt för bra arbetsvillkor och en säker arbetsmiljö. Förbundskontorets roll är att stödja denna verksamhet. Gemensamt bygger vi Ett Byggnads.

Under året beslutades att Byggnads Västerbotten upphör från och med den 1 januari 2025. Fyra kretsar fördelades till Norrbotten och sex till MellanNorrländ. Processen innebär även överföring av verksamhetskontor och personal till respektive region.

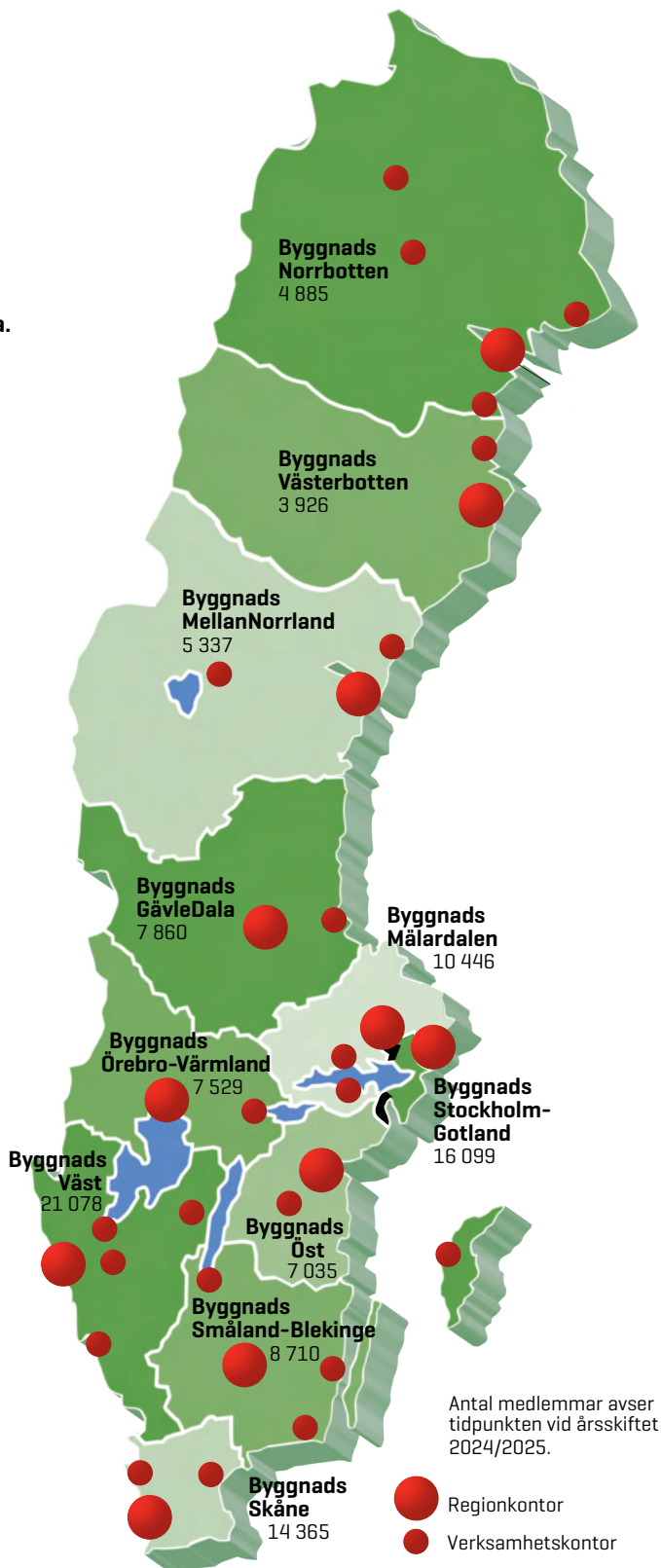
”Vår organisation är bara så stark som vår samlade medlemskår. Det är i medlemmarnas bildning, organisationsförmåga och förhandlingsvana som vår organisation finns och existerar.”

Jakob Wagner
Förbundssekreterare Byggnads

Den demokratiska processen

- ▶ Regionerna består av medlemmarna som alla ingår i någon av regionens medlemskretsar. Till medlemskretsarnas möten är alla medlemmar välkomna. Där fattas beslut om Byggnads lokala aktiviteter och medlemmarna väljer där ledamöter till regionfullmäktige.
- ▶ Regionfullmäktige väljer regionstyrelse och utser ombud till Byggnads kongress, vår högsta beslutande instans.
- ▶ Regionerna väljer även ledamöter som utgör Byggnads avtalsråd och som är rådgivande i avtalsfrågor.

Se organisationsschemat sidan 44.

Rekordstort engagemang i Väst

När vi summerar 2024 är det svårt att komma förbi följande siffror. Medlemmarna skrev tillsammans 460 avtalsmotioner på alla våra avtal – rekord. 250 skyddsombud gick utbildningen inför Arbetsmiljöverket – rekord. 55 kommun-kretsar ska sjösättas – rekord.

2025 står för dörren och det största arbetet under hösten var att förbereda för att bli 55 kommunkretsar från och med januari 2025. Då går vi från fem fungerande kretsar med rösträtt till 55.

Det är en satsning på demokratin och också en satsning på organisering. Med geografisk närhet är målet att öka engagemanget och närvaron på våra medlemsmöten. Arbetet går i linje med våra stadgar som kongressen slagit fast och det är medlemmarnas tydliga vilja.

Vi tog fram en utbildning för dem som ska sitta i styrelsen i varje krets och med kommunkretsarna som utgångspunkt skall vi bli fler och starkare.

”Med kommunkretsarna som utgångspunkt ska vi bli fler och starkare.”

Under en tuff tid för byggbranschen kämpar vi ständigt med organisering och att behålla våra medlemmar. Under slutet av året lyckades vi också bromsa medlemstappet. Tyvärr ser vi en fortsatt våg av arbetsbrist. Många medlemmar skickas ut i arbetslöshet och då blir vi som fackförbund ännu viktigare.

Vi hanterade många jobbiga förhandlingar och situationer under året och jag är mycket imponerad av alla förtroendevalda och anställda på Byggnads Väst för deras vilja att göra vardagen och livet bättre för medlemmarna.

Under året satsade vi mer på våra förtroendevalda. Bland annat höll vi en lagbaskonferens som samlade rekordmånga lagbasar från hela regionen. Innan konferensen bjöd vi in till videomöten samt ringde lagbasar personligen för att informera om träffen.

Samma arbetssätt var framgångsrikt när vi fick 250 skyddsombud att gå vår femtimmarsutbildning inför Arbetsmiljöverket. Personliga samtal och videomöten gör att de förtroendevalda känner att de har Byggnads i ryggen och får känna den uppskattning de förtjänar.

Patrik Jerksten
Ordförande
Byggnads Väst

Korvgrillning med Tommy Byggares arbetare vid kommunhuset i Alingsås.

Organisering mest prioriterad fråga

Även under 2024 var organisering Byggnads Västs mest prioriterade fråga. Tack vare att Målarna blev en del av Byggnads blev vi totalt sett fler medlemmar under året. Vi fortsatte dock att tappa medlemmar under sommaren och tidig höst innan medlemskurvan vände uppåt något igen i slutet av året.

Vi fortsatte vår satsning, *Byggnads på bygget*, där vi åker ut på byggen och bjuder på grillad korv och pratar om Byggnads och fackliga frågor. Till följd av konjunkturläget fick mycket kraft läggas på förhandling om arbetsbrist. Det ökar vikten av organisering och att behålla våra medlemmar.

21 078

medlemmar [2023: 19 408].
Målet, 20 173, nåddes tack vare
Målarnas inträde.

356

deltagare gick den fackliga grund-
utbildningen *Påfarten* [2023: 377].
Målet var 381 deltagare.

88

deltagare gick den fackliga
grundutbildningen *Vägen framåt*.
Målet var 95 deltagare.

224

UVA-möten hölls [2023: 190].
Målet var 284 möten.

2 815

arbetsplatsbesök gjordes
[2023: 3 592]. Målet var 2 855 besök.

55

fullmaktstagare [2023: 47].
Målet var 58.

Nytt upplägg för medlemskretsarna

Under 2024 jobbade Byggnads Väst intensivt för att förbereda för övergången från fem storkretsar till 55 kommunkretsar.

De nya kommunkretsarna har sitt års-möte under januari och februari 2025. En utbildning för kretsstyrelserna togs fram under våren.

Rekordmånga avtalsmotioner

Inför avtalsrörelsen fick vi in

460

avtalsmotioner på alla våra avtal.
Det är fler än någonsin tidigare.

Näta Väst, regionens kvinnliga nätverk, lockade 30 medlemmar till årets konferens på Viskadalens folkhögskola.

Starkare arbetsmiljöorganisation

Arbetsmiljöveckan (vecka 43) hade i år temat **vibrerande verktyg och maskiner**. Inför veckan arrangerade Byggnads Väst totalt **sex femtimmarsutbildningar** för skyddsombud i ämnet.

Totalt deltog 250 skyddsombud från regionen av cirka 700 kallade, i princip en fördubbling jämfört med förra året. Engagemanget ledde till att målet att få in minst 195 checklistor nåddes.

218

checklistor inkom under Arbetsmiljöveckan [2023: 105].

För att säkerställa en god uppslutning till utbildningen inför Arbetsmiljöveckan, genomfördes nya arbetsrutiner, bland annat med digitala möten där samtliga skyddsombud bjöds in och därtill personliga telefonsamtal.

Arbetsmiljöorganisation

717

skyddsombud [SO] [2023: 650].

299

skyddsorganisationer [2023: 257].

8

regionala skyddsombud [RSO], varav en från Målarna [2023: 8].

35

försäkringsinformatörer [2023: 41].

FFV-utbildningar

806 personer i regionen gick utbildningar för fackligt förtroendevalda under någon av de **13** utbildningstillfällen som hölls under året.

194 personer, inkl lagbasar, deltog på Byggnads Västs FFV-konferens.

Byggnads Västs femtimmarsutbildning inför Arbetsmiljöveckan lockade många skyddsombud.

Årets skyddsombud firades

Ola Lawner, skyddsombud på HTE Produktion AB, blev Årets skyddsombud 2024 i Byggnads Väst. Hans engagemang för sina arbetskamrater sträcker sig långt utöver det vanliga.

– Ola finns alltid där när det behövs, oavsett utmaning. Med ett imponerande samarbete med både arbetsgivare och Byggnads, skapar han en atmosfär av respekt, öppenhet och samråd.

Årets skyddsombud Ola Lawner, till höger, tilldelades diplom och tårta av regionala skyddsombudet Jan Nyqvist.

Engagerade medlemmar i Unga Byggare Väst driver en podcast om fackligt arbete. Bilden är från årets konferens på Viskadalens folkhögskola.

Avtalsteckningar och granskningar

Regionen genomförde under året många förhandlingar och granskningar. Under hösten och vintern framför allt gällande arbetsbrist.

Antalet hängavtal ökade i och med Målarnas inträde i maj men vi tecknade inte nya avtal i samma takt som föregående år. Byggnads Väst fick därmed in lite mindre pengar den vägen. De företag som vill fortsätta ha hängavtal vet att pengarna används för att kontrollera och få bort oseriösa företag. Det gynnar de företag som sköter sig.

Det viktiga arbetet med att granska den tidlöneredovisning (Lösen) som arbetsgivarna är skyldiga att skicka in,

fortsatte. Felaktigheter upptäcktes när det gäller bland annat lönesättning och utebliven avtalshöjning. Rättade felaktigheter kommer medlemmarna till godo.

- 164** förhandlingar avslutades under året, **14** var pågående vid årsskiftet 2023/2024.
- 3,14 miljoner** timmar fick Byggnads Västs ombudsmän som mäter lön ihop sammanlagt.
- 1 232** avstämningar avseende prestationslön gjordes.
- 220** arbetsplatsbesök, ca, gjordes per ombudsman under året.
- 245** kr/tim, ca, var ackordsnittlönen.

Nya företag mäter lön

Under 2024 började lön- och lösenenheten förhandla och mäta ackord/prestationslön på tolv nya företag.

På Skanska revs den gamla löneöverenskommelsen till förmån för prestationslön. Där började medlemmarna mäta direkt och de flesta, både arbetare och chefer ser fördelarna.

Ett annat exempel är Novos batterifabrik där anställda från andra länder började jobba på prestationslön.

Arbetare på Skanska i Göteborg tjänar mer pengar och arbetsplatsen har fått en bättre planering sedan de började mäta timmar.

Anton Gottberg från Bräcke gymnasiet knep brons i SM för Unga plåtslagare 2024.

Tävlingen som genomförs årligen, organiseras och genomförs av PVF Yrke & Utbildning på uppdrag av Plåtslageriernas Riksförbund och Byggnads.

Granskning i siffror 2024

440

förhandlingar [540] och

1 650

arbetsplatsbesök [1500] genomfördes i samband med ovanstående.

27 500

Lösenunderlag [27 000] granskades och administrerades.

1 450

påminnelser [1 100] om utebliven redovisning skickades totalt.

140

nya förhandlingsframställningar [90] på grund av utebliven redovisning i Lösen skickades till hängavtalsbundna företag.

50-60

företag [50-60] kontaktades varje vecka på grund av felaktig redovisning i Lösen.

11

fullmakter [12] avseende lön utfärdades.

2023 års siffror inom parentes.

Rekordstor lagbasträff

Regionen hade under året en lagbaskonferens i Borås som samlade rekordmånga lagbasar från hela regionen. Träffen var mycket uppskattad.

STARK STOLT TRYGG

Svenska Byggnadsarbetareförbundet
106 32 Stockholm
www.byggnads.se

BYGGNADS